

**Laukaa
Vuontee-Savio
ranta- ja kyläleiskaava-alueen
muinaisjäännösinventointi
2010.**

**Hannu Poutiainen
Timo Sepänmaa
Timo Jussila**

Kustantaja: Laukaan kunta

Sisältö:

Muinaisjännöslista.....	2
Perustiedot.....	3
Yleiskartta	4
Inventointi	5
Historiallinen aika.....	6
Muinaisjännökset.....	6
LAUKAA 17 VANHALA.....	8
LAUKAA 18 LUMMELAHTI	10
LAUKAA 24 HARJUKANGAS A	12
LAUKAA 38 VANHAN KYLÄMÄEN PELTO.....	14
LAUKAA 39 HARJUKANGAS B	16
LAUKAA 40 HARJUKANGAS C	18
LAUKAA 41 HARJUKANGAS D	19
LAUKAA 42 MAJAKAARRE	20
LAUKAA 43 VUONTEE JUNTULA	21
LAUKAA 44 HARJUKANGAS E	23
LAUKAA 45 MAJANIEMI B.....	24
LAUKAA 46 VARSANKORPI.....	25
LAUKAA 61 JUNTULA B.....	27
LAUKAA 62 MUORINMÄKI	28
LAUKAA 63 POHJOISLAHTI.....	30
LAUKAA 67 SAVIO VANHAPAikka.....	31
LAUKAA 68 LAPINLAMPI 1	33
LAUKAA 69 LAPINLAMPI 2	36
LAUKAA 70 MOISIONSUO	37
LAUKAA 71 LINTUHARJU	39
LAUKAA 72 LAMMINVUORI	41
LAUKAA 74 KOTALAMPI	42
LAUKAA 75 PUTTOLA 1	45
LAUKAA 76 PUTTOLA 2	46
LAUKAA 77 PUTTOLA HAUTAKANGAS	47
LAUKAA 78 PUTTOLA NAARANLAHTI	50

Kansikuva: Moisionsuon kivi-kautista asuinpaikkaa etualalla pellon ja metsän reunassa

Muinaisjännöslista

Nro	Nimi	Ajoitus	Laji	tyyppi	N	E	z
17	VANHALA	kivikautinen	asunta		6908963	452349	92
18	LUMMELAHTI	kivikautinen	asunta		6906604	453198	91
24	HARJUKANGAS A	kivikautinen	asunta		6906584	449170	93
38	VANHAN KYLÄMÄEN PELTO	esihistoriallinen	asunta		6905324	449440	84
39	HARJUKANGAS B	kivikautinen	asunta		6906824	449390	96
40	HARJUKANGAS C	kivikautinen	asunta		6906904	449340	90
41	HARJUKANGAS D	kivikautinen	asunta		6906414	449350	95
42	MAJAKAARRE	kivikautinen	asunta		6906294	448850	87
43	VUONTEE JUNTULA	varhaismetallik.	asunta		6909626	447082	83
44	HARJUKANGAS E	kivikautinen	asunta		6906824	449300	90
45	MAJANIEMI B	varhaismetallik.	asunta		6906154	448730	84

46	VARSAANKORPI	kivikautinen	asunta		6905904	450949	101
61	JUNTULA B	kivikautinen	asunta		6909502	447450	84
62	MUORINMÄKI	kivikautinen	asunta		6911382	449060	91
63	POHJOISLAHTI	kivikautinen	asunta		6911712	449600	90
67	SAVIO VANHAPAikka	historiallinen	asunta	kylätontti	6905543	449366	100
68	LAPINLAMPI 1	historiallinen	valmistus	hiilimiilu	6910792	448104	96
69	LAPINLAMPI 2	kivikautinen	asunta		6910740	448250	100
70	MOISIONSUO	kivikautinen	asunta		6910488	448802	94
71	LINTUHARJU	historiallinen	valmistus	hiilimiilu	6910035	447967	96
72	LAMMINVUORI	historiallinen	valmistus	tervahauta	6909724	448198	102
74	KOTALAMPI	kivikautinen	asunta		6907368	452158	101
75	PUTTOLA	kivikautinen	asunta		6907832	452088	94
76	PUTTOLA 2	historiallinen	valmistus	hiilimiilu	6907656	452120	99
77	PUTTOLA HAUTAKANGAS	esihistoriallinen	pyynti	pyyntikuoppa	6907910	452196	97
78	NAARANLAHTI	historiallinen	asunta	kylätontti	6908208	451798	97

Perustiedot

Alue: Savio-Vuontee ranta- ja kyläyleiskaava-alue.

Tarkoitus: Tarkistaa riittävässä määrin alueen maastot ja etsiä niiltä uusia muinaisjäänneksiä. tarkastaa tunnetut muinaisjäänneksset.

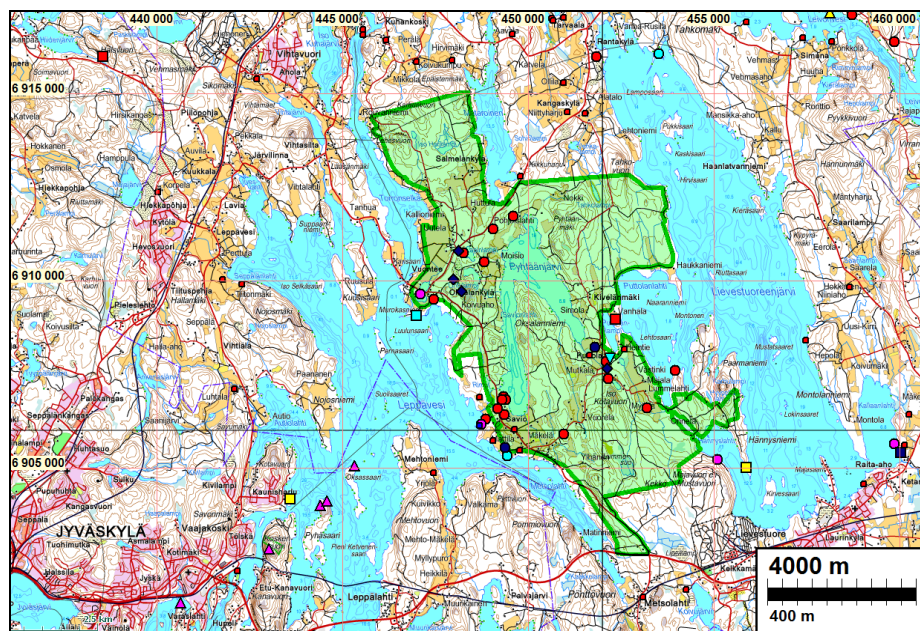
Työaika: Kenttätöaika: 16.-20.8.2010.

Kustantaja: Laukaan kunta.

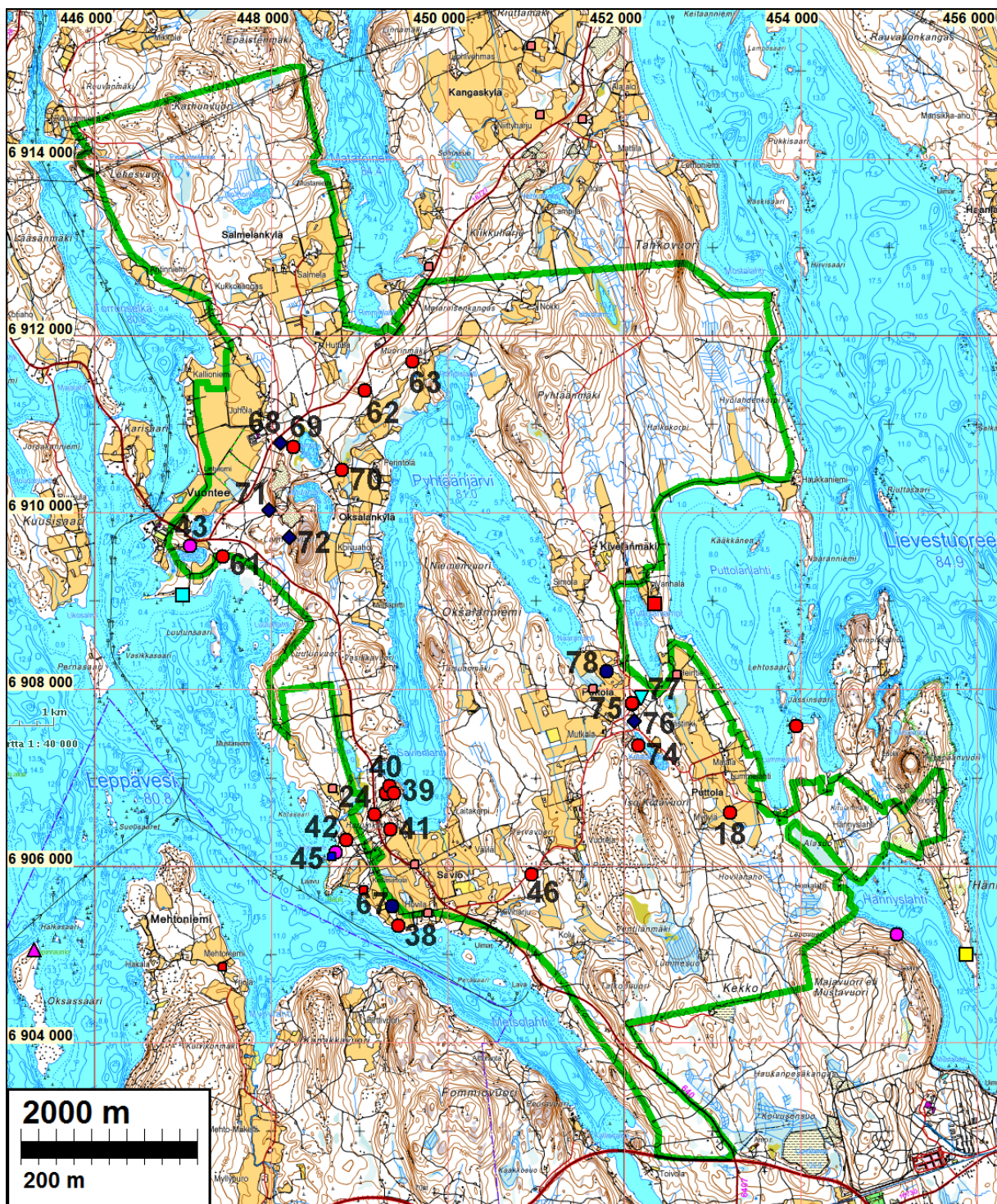
Tekijät: Mikroliitti Oy, maastotyö ja muinj. kuvaukset Hannu Poutiainen ja Timo Sepänmaa. Esityöt ja raportin koostaminen T Jussila.

Aiemmat tutkimukset: Katiskoski inv. 1986, Sepänmaa inv. 1996, 1997 ja 2001.

Tulokset: Alueelta tunnettiin ennen inventointia 10 kivikautista asuinpaikkaa ja yksi hist. ajan kylätontti. Lisäksi aivan alueen liepeiltä tunnettiin ennestään 4 kivikautista asuinpaikkaa. Inventoinnissa löytyi neljä ennestään tuntematonta kivikautista asuinpaikkaa, sekä yksi pyyntikuoppahangas. Lisäksi havaittiin terva- ja hiilihautoja. Yksi 1700-luvun autoitunut talonpaikka ehdotettiin muinaisjäänneksi.

Yleiskartta

Muinaisjäänökset eri symbolein: punainen pallo = kivikautinen asuinpaikka. Sininen salmiakki = terva- tai hiilihauta. Sininen pallo = hist. ajan muinj. Vaal. punainen pieni pallo = hajalöytöpaikka. Raportissa kuvatut kohteet numeroitu tämän raportin kohdenumerolla. Tutkimusalue rajattu vihreällä viivalla.

Inventointi

Inventoinnin maastotyö suoritettiin elokuussa 2010 kahden arkeologin työryhmällä. Pääosan ajasta arkeologit kulkivat erillään, muutaman kymmenen tai sadan metrin etäisyydellä toisistaan. Tarvittaessa kokoonnuttiin yhteen, milloin tarvittiin koekuopitusvoimaa tai toista mielipidettä jostain ilmiöstä tai jäänteestä. Tutkimusalueeseen kuului nykyistä järvenrantaa vain Pyhtäänjärvellä, jonka kaikki rannat kuuluivat inventoinnin piiriin. Leppäveden ja Lievestuoreen rannat oli rajattu pois paria aivan pientä pätkää lukuun ottamatta. Näillä rannoilla on jo voimassa olevat rantayleiskaavat. Suurin osa alueen muinaisrannoista sijaitsee kuitenkin etäällä nykyrannasta. Muinais-Päijänne on ulottunut alueella n. 101 m. korkeustasolle (n. 5000 eKr.). Nykyiset alueen järvet ovat n. 81 m tasolla, Lievestuoreenjärvi 85 m tasolla. Rantasidonnaisia pyyntikulttuurin muinaisjäännöksiä on alueelta mahdollista löytää n. 85-102,5 korkeusväliä. Ancyliusjärvi on ulottunut alueelle ja sen korkeustaso n. 8400 eKr., jolloin tiedetään ihmisen jo asuttaneen Keski-Suomea, on n. 112,5 m. Inventoinnin pääpaino oli kuitenkin Muinais-Päijänteen tasoilla ja ylempiä Ancylustasoja katsottiin vain pistokokein. Alueelta on tehty Rautakautinen (1000 luvun) irtolöytö Savion Majakaarten rantahietikolta: nuolenkärki, KM 29912. Alueelta voi löytää myös rautakautisia muinaisjäännöksiä.

Alueellisesti inventoinnin pääpaino oli kaava-alueen keskiosassa, Savion ja Vuonteen Kyläkeskusten välillä, Pyhtäänjärven ympäristössä ja Puttolan seudulla, alueella jonne tilaajan mukaan kohdistuu pääosa uudesta rakentamisesta. Reuna-alueita tutkittiin pistokokein. Aluetta on aiemmissa inventoinneissa tutkittu jo suhteellisen runsaasti. Nyt jätettiin vähälle huomiolle sellaisia yksittäisiä maastonkohtia joissa tiedettiin aiemmin jo varsin perusteellisesti maastoa tarkastellun. Alueella on kuitenkin runsaasti muinaisrantaviivaa edelleenkin tutkittavaksi. Huomattava osa alueen maaperästä on hiekkaista moreenia, hyvin kivistä ja paikoin lohkarikkoja. Sellaisia alueita ei tarkemmin tutkittu kuin sen verran että voitiin maasto arkeologin kannalta huonoksi todeta. Alueella on kaksi laajempaa harjumuodostumaa joissa maaperä hiekkaista (paikoin soiraista) ja joille myös valtaosa alueen muinaisjäännöksistä keskittyy: Savion kyläkeskuksen alue ja Vuonteesta koilliseen kulkeva laaja harju. Näillä alueilla on tehty aiemmin ja tehdään edelleenkin runsasta ja laajaa hiekanottoa. Harjualueet ovat siis arkeologin kannalta varsin ”repaleisiä” ja osin hävinneitä. Niitä on myös aiemmissa inventoinneissa runsaasti tarkasteltu.

Tässä raportissa kuvataan myös muutama sellainen ennestään tunnettu muinaisjäännös, joka ei ulotu tutkimusalueen sisälle, mutta aivan sen liepeille, aluerajauksen ja rannan väliselle kaapealle alalle. Savion vanhan kylämäen alueen muinaisjäännökset, kylätontti ja kivikautinen asuinpaikka, on muinaisjäännösrekisterissä ilmoitettu sekavasti ja vaikeasti tulkittavasti. Näiden paikkojen toisistaan erottamiseksi ehdotamme niiden uudelleen nimeämistä paremmin käytäntöä ja todellisuutta vastaaviksi. Ehdotamme myös kylätontin (kohde 67) muinaisjäännösrajauksen laajennusta, sekä korjasimme kivik. asuinpaikan rajauksen oikeaksi (kohde 38). Majaniemi B (kohde 45) kohdalla tarkensimme sen muinaisjäännösrekisterissä esitettyä rajausta aiempien havaintojen mukaiseksi.

Raportin muinaisjäännökset on numeroitu aiempien inventointien (Katiskoski 1886 ja Sepänmaa 1996-2001) mukaisesti ja uusien paikkojen numerointia jatkettu suoraan aiemmasta. Numeroinnin tarkoitus on pragmaattinen – niiden avulla voidaan kartalla ja luetteloissa viitata oikeaan kohteeseen. Muuta tarkoitusta tai merkitystä numeroinnilla ei ole.

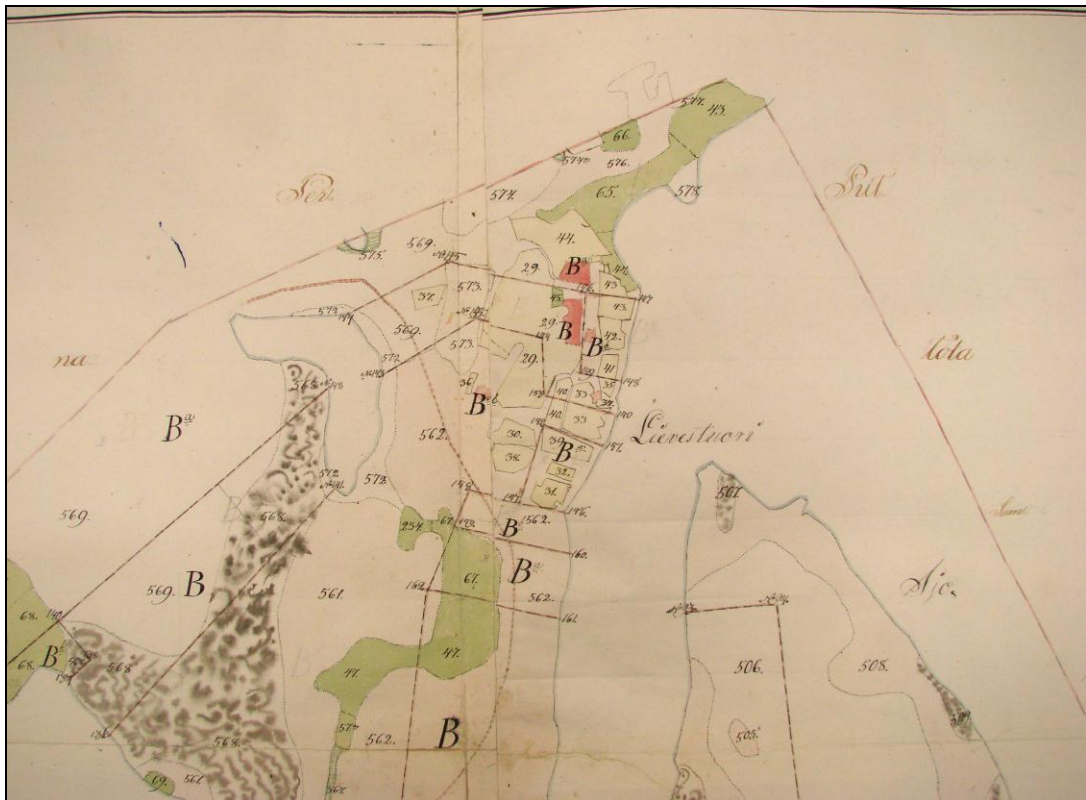
Porvoo 3.10.2010

Timo Jussila

Historiallinen aika

Alueella on 1700-luvulla kolme ”kylää”, 1700-luvun alussa yksittäistaloina: Vuontee (Juntula, Pernasaari), Oksala (Iso-Oksala) ja Lill-Oksala, sekä yksittäistalona Naaranlahti (Naarantaipale). Näistä ainakin Oksala on asutettu jo ennen 1700-lukua, oletettavasti jo 1500-luvulla.

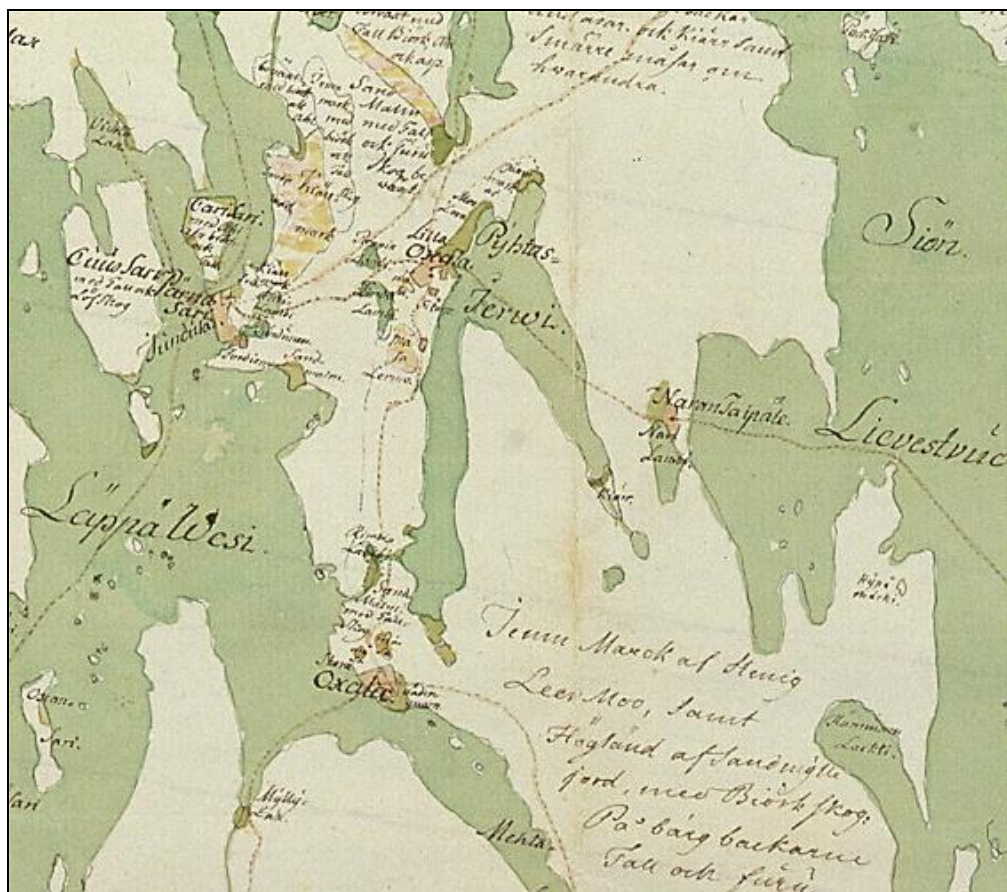
Vuonteen Juntulan ja Pernasaaren vanhat talotontit ovat hieman tutkimusalueen ulkopuolella, mutta niitä kuitenkin tarkasteltiin ja voidaan todeta että ne sijoittuvat nykyisin rakennetulle alueelle. Museovirasto ohjeiden mukaan yksittäistalopaikkoja voidaan rahoittaa muinaisjäänneksi pääsääntöisesti silloin kun ne ovat ennen 1700-lukua syntyneitä, autoituneita ja arkeologisesti hyvin säilyneitä kokonaisuuksia. Lill-Oksala on 1785 kartalla usean (3) talon kylätontti ja sellaisena mielenkiintoinen. Vanha kylätontti on nyt tiheästi rakennettua (Perintälän ja Keskisen tilakeskukset) emmekä pidä sitä muinaisjäännekselpoisena.

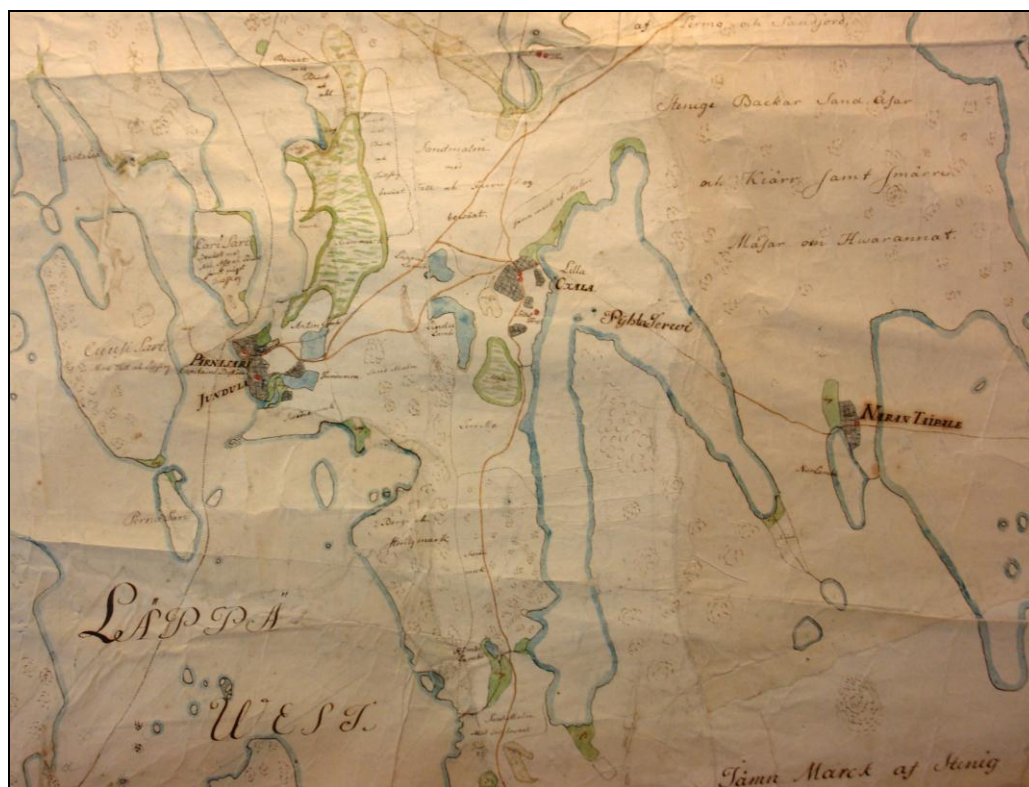
Lill-Oksala 1785 (E41 5/2)

Oksalan (Iso-Oksala) 1700-luvun neljän talon tonttialue – kylämäki – on suhteellisen hyvin säilynyt ja arkeologisoitunut kokonaisuus, kohde 67 ”Vanhapaikka”. Naaralahden vanha talotontti on tutkimusalueen ulkopuolella, mutta voitiin todeta, että 1700-luvun alkupuolen yleiskartoissa esitetty tontti on ilmeisesti nykyisen asutuksen seassa ja alla, eikä muinaisjäännekselpoinen. Sen sijaan 1785 kartan Naaralahden (tai siitä isossajaossa erotettu) talotontti on nyt autio ja kauniisti arkeologisoitunut ja säilynyt (Kohde 78).

Kaikkia Kansallisarkistossa kuvattuja ja internetistä haettuja (pitäjänkartat: <http://digi.narc.fi/digi/>, 1700- yleiskartat: <http://www.vanhakartta.fi/>) aluetta kuvaavia vanhoja karttoja ei ole tulostettu raporttiin. Ne ovat raportti-CD:llä kansiossa /kartat/vanhatkartat).

Ote 1700-luvun yleiskartasta (ser B Pf 72 nr 2a Laukaa)

Ote 1750-luvun yleiskartasta (1750_mh 30-31 permasaari)

Muinaisjännökset

LAUKAA 17 VANHALA

Mjtunnus: 410010017

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen

Laji: kulku

Koordin: N: 6908 963 E: 452 349 Z: 92

X: 6911 860 Y: 3452 500

Tutkijat: Sepänmaa & Poutiainen 2010 inventointi, Katiskoski K 1986 inventointi

Löydöt: KM 3354:56, 1 kpl, tasataltta, Mitat: 99 x 45 x 22 mm. pellosta.
KM 23420, 2 g, 1 kpl, kvartsi-iskoksia, Kaarlo Katiskoski 1986, diar. 30.10.1986, kynnöspelloilta, inv.

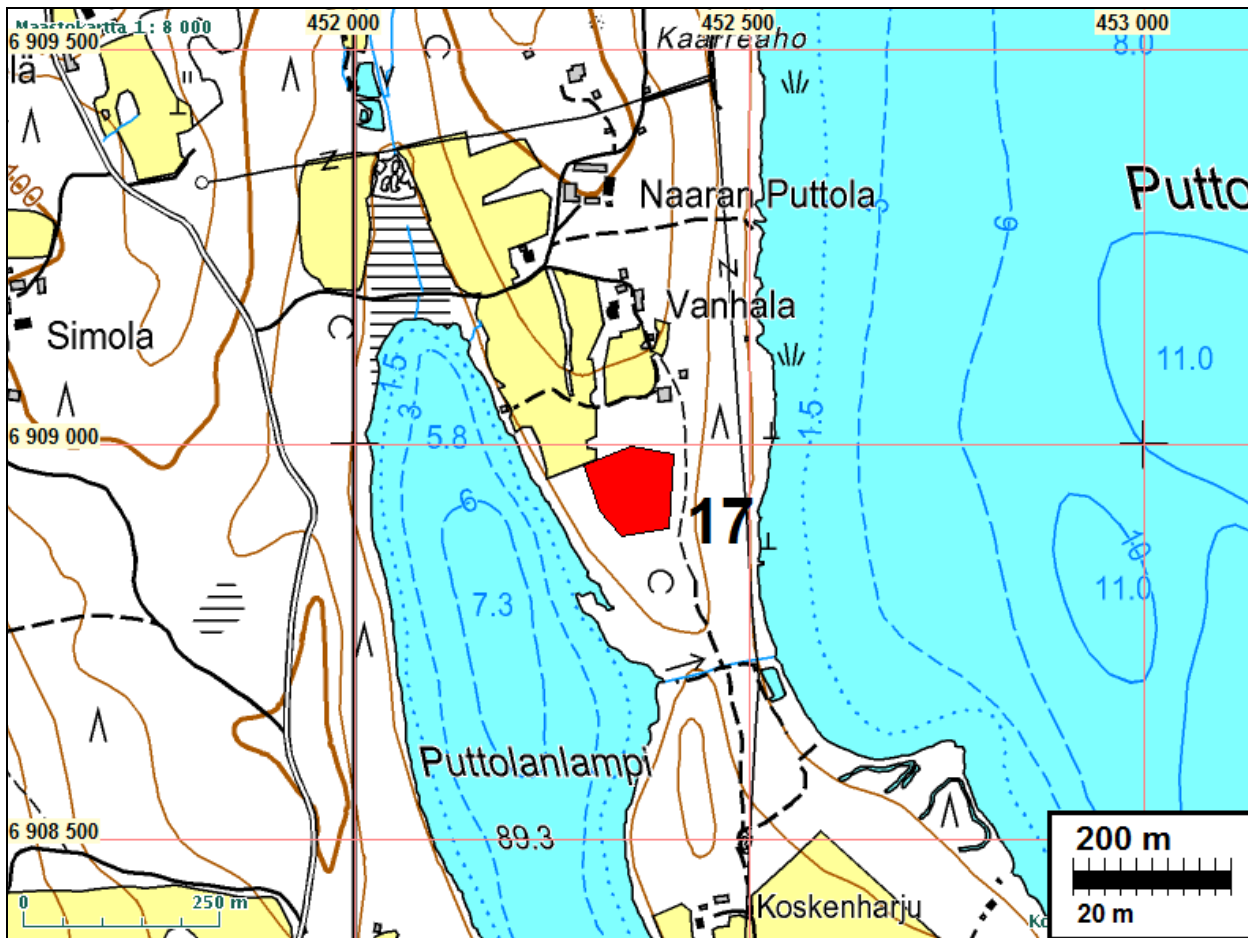
Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 13.4 km SE, Lievestuoreenjärven länsirannalla olevan Puttolanlahden ja Puttolanlammen välisellä kannaksella, pellolla, Vanhalan talosta n. 200 m etelään.

Huomiot: Puttolanlahden ja -lammen välisellä kannaksella. KM 3354:56 hajalöytö Vanhalan pellolta. Inv. -85, -86 / 53, Katiskoski 1986: Kvartsi-iskokset on poimittu kynnöspellosta n. 40 m etäisyydeltä toisistaan Vanhalan tilan maalta. Löytöpaikka on osittain hiekkaperäistä, etelään loivasti laskevaa peltoa 160-200 m tilan päärakennuksesta etelään.

Paikka ei kuulunut tutkimusalueeseen, mutta ohi kuljettaessa vilkaistiin. Nyt täysin metsitettyä vanhaa peltoa. *Inventoinnissa 2010* ei uusia havaintoja (muinaisjännösalueelle ei tehty koekuoppia), eikä havaintoja muinaisjännösrajauksen ulkopuolelta. Rajaus Muinaisjännösrekisterin mukaan. Lienee arvio.

Asuinpaikkaa kuvan alalla

LAUKAA 18 LUMMELAHTI

Mjtunnus: 410010018

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6906 604 E: 453 198 Z: 91

X: 6909 500 Y: 3453 350

Tutkijat: Sepänmaa & Poutiainen 2010 inventointi, Katiskoski K 1986 inventointi

Löydöt: KM 19443, 1 kpl, kivikirves, Tapani Lummelahti 1972, diar. 30.11.1974, Mitat: 121 x 41 x 19 mm. peltotyössä, auranviillon syvyydestä, hiekkamaasta.KM 23418, 24 g, 3 kpl, kvartsi-iskoksia, Katiskoski Kaarlo 1986, diar. 30.10.1986, pellolta, inv.

Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 16 km SSE, Lievestuoreenjärven länsirannalla olevasta Puttolanlahdesta etelään pistävän Lummelahden eteläpohjukasta n. 500 m länteen, Haukilammesta n. 200 m luoteeseen ja Lummelahden talosta n. 450 m etelään, pellolla.

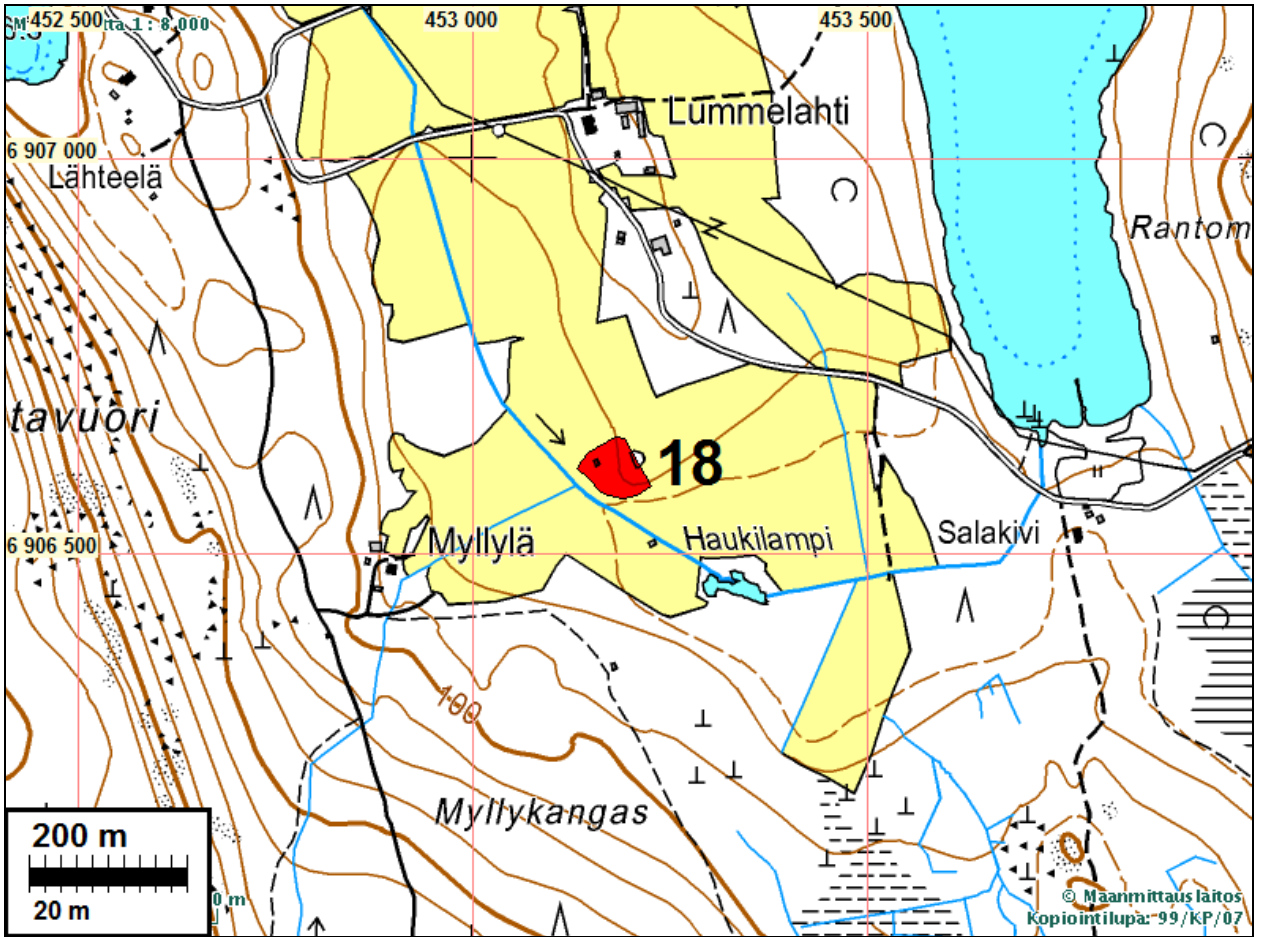
Huomiot: Pienen hiekkakuopan vieressä. Etelään viettävällä pellolla.

Inv. -85, -86 / 70. Katiskoski 1986: Kvartsi-iskokset (KM 23418) kerättiin edellisten löytöpaikkojen läheisyydestä (SW-puolelta), välittömästi pellolla olevan pienen entisen hiekkakuopan eteläpuolelta hiekkaperäisestä peltokaistaleesta. Löydöt paikalta ovat kvartsi-iskoksia. Aikaisemmin paikalta on löydetty kivikirves.

Inventointi 2010: asuinpaikka edelleen pellossa, joka paikalla käytäessä umnessa. Ei uusia havaintoja paikasta eikä lähialueelta. Rajaus muinaisjäännösrekisterin mukaisesti, joka lienee arvio.

Asuinpaikka kuvan keskellä pellossa

LAUKAA 24 HARJUKANGAS A

Mjtunnus: 410010024

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6906 584 E: 449 170 Z: 93

X: 6909 480 Y: 3449 320

Tutkijat: Katiskoski K 1986 inventointi, Sepänmaa T 1996 tarkastus

Löydöt: KM 23419:1, 11 g, 4 kpl, kvartsi-iskoksia, Katiskoski Kaarlo 1986, inventointi, hiekkakuopan reunoilta. :2, 8 g, 1 kpl, hiilinäyte, inventointi.

KM 28979:1, 1 kpl, reikäkivi, Kankainen Jarmo 1995, diar. 10.11.1995, tieojan penkalta. :2, kvartsi-iskoksia, tieojan penkalta.

KM 29909:1, 4 g, 1 kpl, saviastianpaloja, Kankainen Jarmo 1996, diar. 16.12.1996, savimassassa runsaasti pieniä huokosia, sekoitteena niukasti hiekkaa ja mahd. chamottea. Koristeluna kampaleimaa. Sisäpinnalla naarmutusta. (=Ka II?). hiekkakuopan reunalta. :2, 2 g, 1 kpl, saviastianpaloja, sekoitteena asbestia. Rapautunut. hajonnut 2:een osaan löytymisen jälkeen, hiekkakuopan reunalta. :3, 130 g, 1 kpl, saviastianpaloja, koottu 6:sta kappaleesta (yhdessä kasassa). sekoitteena melko r uns. asbestia. Koristeluna leveää lyhyttä kampamaista leimaa. (=vasb tai pöljä). hiekkakuopan reunalta tarkastuksen yhteydessä.

KM 30825:1, 15 g, 1 kpl, saviastianpaloja, Lientola, Eero 1997, diar. 30.3.1998, sekoitteena asbestia. Väri vaaleanruskea. Koristeluna lyhyitä leveitä moniosaisia painanteita. (=vasb). hiekkakuopan reunalta. :2, 22 g, 12 kpl, saviastianpaloja, pehmeähköä savea, hieman huokoista, ei näkyvää kivennäissekoitetta. Useimmat palat ovat samasta kasasta ja sopivat yhteen. Koristeluna kampaleimaa ja kuoppa. (= Ka II:2 - III). hiekkakuopan reunalta tarkastuksen yhteydessä.

Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 14.6 km etelään, Lievestuore - Laukaa -tien varressa, sen molemmin puolin, 9-tien risteyksestä noin 6 km luoteeseen, Mattilan kesäsiirtolan risteyksestä 300 m pohjoiseen, suurten hiekkakuoppien kohdalla Laukaan Savion Harjukankaalla.

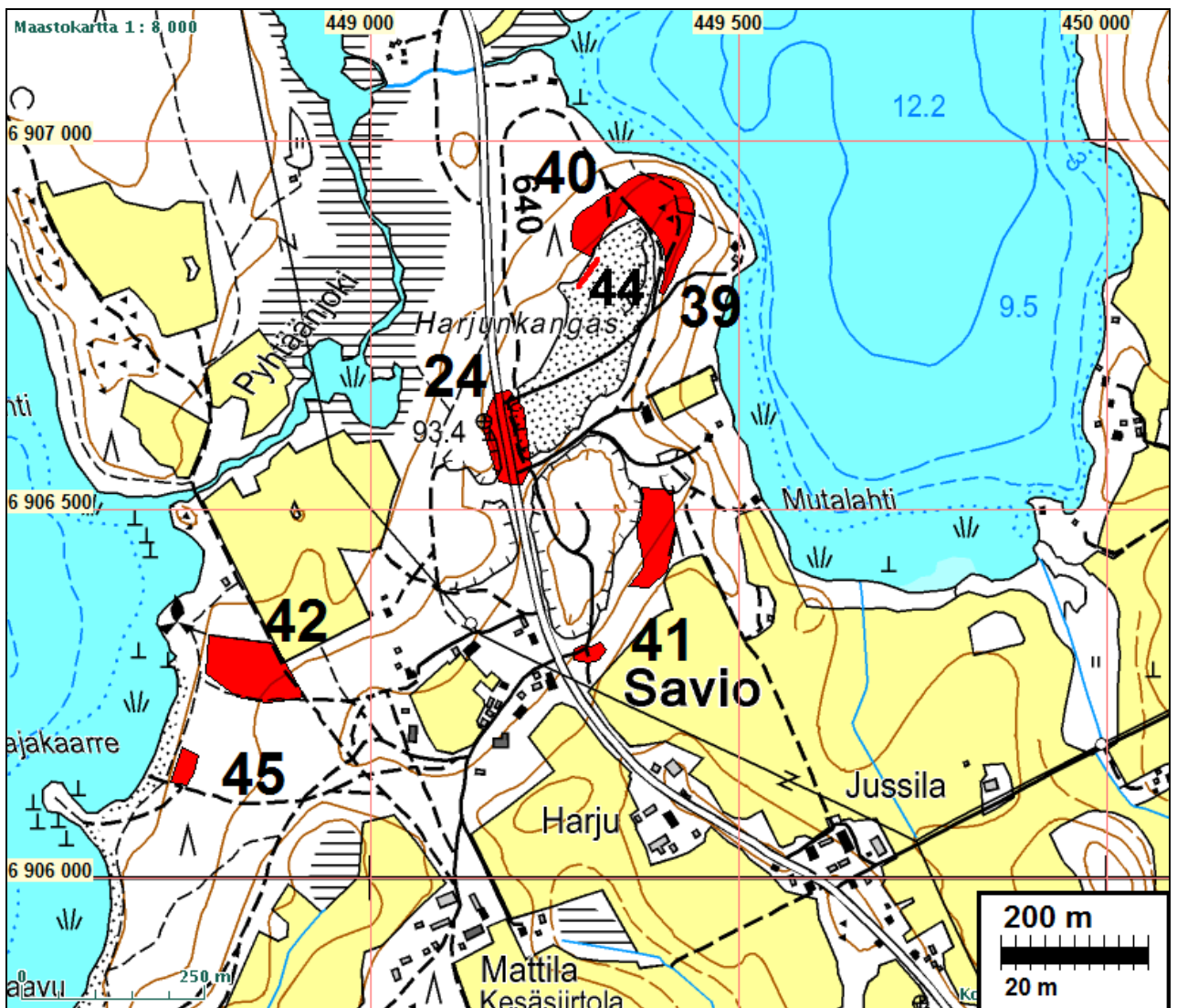
Huomiot: Löydöt hiekkakuopan leikkauksesta päätien mol. puolin. Alueella useita eri ikäisiä kohteita. Inv. -86/109 Katiskoski 1986: Löydökset (kvartsi-iskokset ja hiilenpalat KM 23419:1-2) on kerätty Savion kylän Harjukankaan pohjoisimpien hiekkakuoppien reunoilta, Harjun tilalta, n. 15 km Laukaan kirkolta SSE (Rn:o 4:467, om. Markku Lummelahdi). Kvartsit ovat peräisin Laukaa Lievestuore-tien länsipuolelta, pohjoisimman hiekkakuopan itäreunan reunoilta, hiilet tien itäpuolen reunassa havaitun, osin sortuneen liesikiveyksen alapuolelta. Löytökohdat ovat n. 30 m etäisyydellä toisistaan. Muualla hiekkakuoppien leikkauksissa ei havaittu asuinpaikan viitteitä.

Sepänmaa 1997:

Arkeologian harrastajat Jarmo Kankainen (Laukaa Savio) ja Eero Lientola olivat vuonna 1995 löytäneet kvartsi-iskoksia ja reikäkiven puolikkaan Katiskosken havaitsemalta asuinpaikka-alueelta, tien länsipuolisesta leikkauksesta. Löydöt löytötietoineen on toimitettu K-S museon kautta museovirastoon v. 1995. Vuoden 1996 kesäkuussa Kankainen ja Lientola ottivat yhteyttä allekirjoittaneeseen ja ilmoittivat tehneensä uusia löytöjä alueella. Kävin paikalla kesäkuun -96 alussa. Kankainen ja Lientola olivat löytäneet tien länsipuolella olevan hiekkakuopan itäleikkauksesta

kaksi keramiikan palaa. Löytökohdilla hiekkamontun reunaa on loivennettu kuopan maisemoinnin yhteydessä, jolloin kulttuurimaata ja löytöjä oli tullut esiin. Samalla alueella oli havaittavissa myös liesien jäännöksiä sekä jonkin verran kvartsi-iskoksia. Ko. paikasta parikymmentä metriä etelään allekirjoittanut löysi asbestikeramiikan pohjapalan (hajonnut useaan palaan, löydettyäessä palat olivat yhdessä läjässä, pohja alaspäin). Myös tätä kohtaa oli maisemointisyistä loivennettu. Myöhemmin, huhti-toukokuun vaihteessa 1997 Eero Lientola löysi em. palojen läheltä kappaleen saman tyyppistä asbestikeramiikkaa (alan:o 4). Kaiken kaikkiaan kyseisellä alueella löytömäärät vaikuttavat melko vähäisiltä, vahvaa kulttuurimaata ei ole havaittavissa ja hiekkakupista ja tiestä johtuen myöskään löytökohtien suhdetta alkuperäiseen topografiaan ei ole selvitetävissä. Em. syistä johtuen kyseisen kohdan (+- 50 m) tutkimuksellinen arvo on nähdäkseni varsin vähäinen, vaikkakin koskematonta aluetta esimerkiksi hiekkakuoppien ja tien välisillä muutaman metrin levyisillä penkoilla on jäljellä joitakin kymmeniä neliömetrejä. Laajoista hiekkakuopista huolimatta ehjääkin harjualueutta on vielä huomattavasti jäljellä n. 1 km:n säteellä. Ko. harjualueelta tunnetaan useita muita esihistoriallisia asuin- ja hajalöytöpaikkoja sekä punamultahauta.

Vuoden 2010 inventoinnissa ei uusia havaintoja asuinpaikalta (silmänvaraisesti) eikä lähiympäristöstä.

LAUKAA 38 VANHAN KYLÄMÄEN PELTO

Mjtunnus: 410010038

Rauh.lk: 2

Ajoitus: esihistoriallinen (kivikausi-varhaismetallikausi)

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6905 324 E: 449 440 Z: 84, paikannus ± 60 m
X: 6908 220 Y: 3449 590

Tutkijat: Sepänmaa & Poutiainen 2010 inventointi, Sepänmaa T 1996 inventointi

Löydöt: KM 29913:1, 1 g, 1 kpl, saviastianpaloja, Sepänmaa Timo 1996, diar. 16.12.1996, sekoitteena runsaasti hyvin hienojakoista asbestia ja ilmeisesti kiillettä. Tiivistä. Väri harmaanmusta. Seinämä 3 mm. Pintapoiminnassa pellolta. :2, 50 g, 12 kpl, kvartsi-iskoksia, joukossa mahdollisesti työstettyjä kappaleita. :3, 98 g, 20 kpl, saviastianpaloja, sekoitteena runsaasti hienojakoista asbestia ja hieman kiillettä. Rapautunutta. Väri oranssinruskea. Sisäpinnalla naarmutusta. Ei koristelua.

Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 15.9 km etelään, Leppäveden itäosassa, Mattilan kesäsiirtolasta n. 600 m eteläkaakkoon. Nimenä alunperin "Vanha kylämäki B", siten muinaisjäännösrekisterissä "Vanha kylämäki".

Huomiot: Kyseessä on esihistoriallinen - varhaismetallikautinen ja kivikautinen asuinpaikka, joka sijaitsee vanhan kylämäen eteläpuolisella pellolla. Historiallisen ajan vanha kylämäki on muinaisjäännösrekisterissä nimellä "Savio Iso-Oksala". Tämä esihistorial-

linen muinaisjäännös eroaa sijainniltaan selvästi Oksalan vanhasta talo- ja sittemmin kylätontista, eikä sillä ole sen kanssa mitään muuta tekemistä kuin että se sattuu olemaan lähellä sitä.

Tämän muinaisjäännöksen nimeksi on annettu alunperin Vanha Kylämäki B. Muinaisjäännösrekisterissä nimellä "Vanhapaikka". Koska nimi selvästi on aiheuttanut ja aiheuttaa sekaannusta ehdotan esihistoriallisen muinaisjäännöksen nimeksi "Vanhan kylämäen pelto". Itse vanha kylämäki tunnetaan yleisesti paikallisten keskuudessa nimellä "Vanhapaikka" (joka ei ole tämä pelto). Muinaisjäännösrekisterissä varsinainen kylämäki tunnetaan nimellä "Savio Iso-Oksala" (on paikan alkupe räinen yksittäistalo, joka on sijainnut muinaisjäännösrekisterin rajaaman alueen pohjoisosan länsipuolella). Koska Oksala on sittemmin ollut vain yksi kylämäen taloista voisi senkin nimen muuttaa "Vanhapaikka" -nimiseksi. Ks. kohde nro 67.

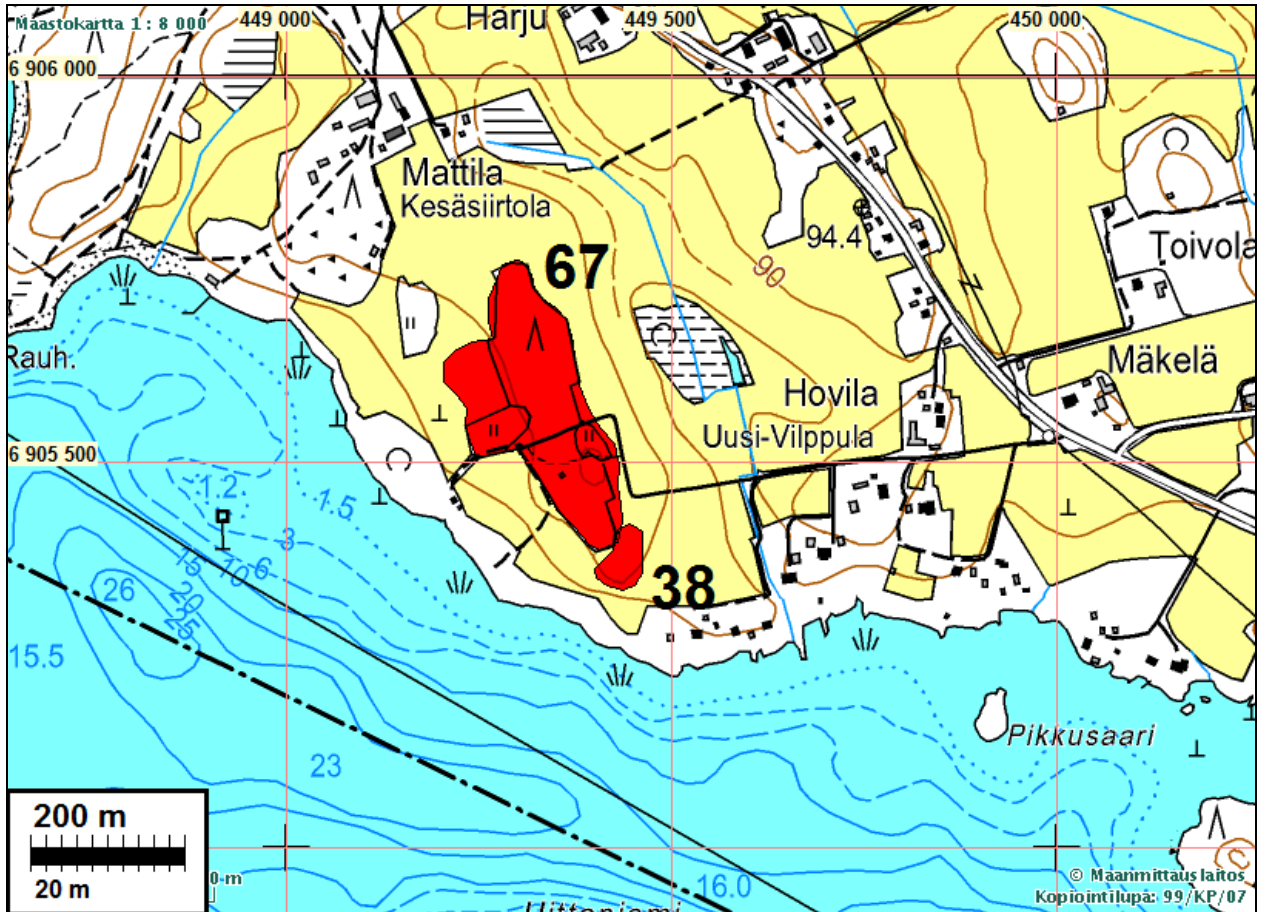
Sepänmaa:

Leppäveden ja vanhan kylämäen välisellä pellolla. Hiekkaperäistä peltoa.

Sepänmaa 1997: Paikka löytyi 8.11.1996 etsiessäni seudulla muinaisjäännöksiä Pirjo Sojakan (K-S museo) kanssa. Savion kylän lounaisosassa on noin 400 m pitkä, 100 m leveä peltojen ympäröimä pääasiassa mäntyä kasvava metsäsaareke, joka on isojakoa edeltänyt Savion kylämäki. Tämän eteläpuoliselta hiekkaperäiseltä pellolta poimittiin kvartsi-iskoksia. Iskokset keskittyivät selvästi harjanteen kärkeen, joka viettää jyrkästi Leppäveteen (yllä ilmoitetut koordinaatit). Tästä muutaman kymmenen metrin matkalla pohjoiseen, itään ja länteen löytyi vielä harvakseltaan kvartseja. Alueella oli myös palaneita luunsiruja, joita ei otettu talteen, sekä mahdollisia liesikiviä. Paikalla kävi 1.5.1997 arkeologian harrastajat Jarmo Kankainen ja Eero Lientola, jotka löysivät yhdestä kasasta pellon pinnasta asbestikeramiikkaa (alan:o 3). Kyseinen keramiikka edustanee jotakin myöhäisneoliittista keramiikkaryhmää.

Tästä paikasta noin 80 m pohjoiseen, kylämäen kaakkoiskulmasta 10 m kaakkoon, löytyi pieni keramiikan siru (koord:x=6908 30, y=3449 59, z=91-92).Ko. keramiikka on Sär 2 -tyyppiä. Tämän ympäriltä ei löytynyt kvartseja eikä myöskään lisää keramiikkaa, sillä etsinnät täytyi keskeyttää tiukan aikataulun vuoksi. Tällä kohdalla pelto on siltin sekaista hiekkaa. Mahdollisesti kvartsit ja keramiikka eivät liity toisiinsa vaan osoittavat kahta eri ikäistä asuinpaikkaa. Mikäli keramiikan löytöpaikka osoittaa Sär 2 -aikuista asuinpaikkaa, on se sijainnut huomattavan kaukana (yli 50 m) pronssi - rautakautisesta rannasta. Noin 1,5 km:n säteeltä tunnetaan useita esihistoriallisia asuinpaikkoja sekä hajalöytöjä.

Muinaisjäännös ei kuulunut *inventoinnin 2010* alueeseen, mutta se verran paikka vilkaistiin että voitiin todeta sen olevan ennallaan. Paikan rajausta on muutettu Sepänmaan tekemänä. Nyt tehty rajausta poikkeaa muinaisjäännösrekisterin rajauksesta, mutta on oikeampi.

LAUKAA 39 HARJUKANGAS B

Mjtunnus: 410010039

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6906 824 E: 449 390 Z: 96,5, paikannus ± 20 m

X: 6909 720 Y: 3449 540

Tutkijat: Sepänmaa T 1996 kaivaus, Sepänmaa T 1997 koekaivaus

Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 14.4 km S, Savion Harjukankaan hiekkakuoppa-alueen koillisosassa, maantiestä hiekkakuopan poikki mökkitietä n. 300 m koilliseen, raviharjoituspolun alla ja laidalla.

Huomiot: Löydötön punamultahauta tien pohjalta, tutkittu 1996. Ympäristössä ehjää aluetta, kivikkoista harjua. Se tutkittiin vuonna 1996, ei löytöjä.

Vuoden 2010 inventoinnissa ei uusia havaintoja paikalta (silmänvaraisesti) eikä lähiympäristöstä.

Alueen muinaisjäänneksen maastoa
hiekkakuopan koillispuolella

LAUKAA 40 HARJUKANGAS C

Mjtunnus: 410010040

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6906 904 E: 449 340 Z: 90, paikannus ± 20 m

X: 6909 800 Y: 3449 490

Tutkijat: Sepänmaa & Poutiainen 2010 inventointi, Sepänmaa T 1996 tarkastus

Löydöt: KM 29910:1, 1 kpl, saviastianpaloja, Sepänmaa Timo 1996, tarkastuksen yhteydessä pusketun pintamaan kasasta. :2, 1 kpl, pii-iskoksia, vaalean harmaanruskeaa melko huonolaatuista piitä. :3, 1 kpl, kvartsiittidydin, tarkastuksen yhteydessä tien pinnasta. :4, kvartsi-iskoksia, tarkastuksen yhteydessä tien pinnasta. :5, palanutta luuta, tarkastuksen yhteydessä tien pinnasta.

KM 30826, 20 g, 1 kpl, kiviesine, Sepänmaa Timo 1997, diar. 30.3.1998, Mitat: 41 x 10 x 5 mm. tiivistä vihertävänharmaata liusketta. Kapenee toiseen päähän, kapeassa päässä pienet sidontalovet. Poikkil. vinoneliö. (mahd. rikkoutunut nuolenkärki, jota sekund. käyt. siimanpainona.). Tien laidalta tarkastuksen yhteydessä.

Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 14.3 km S, Savion Harjukankaan hiekkakuoppa-alueen pohjoispuolella, raviharjoituspolun kohdalla ja ympärillä.

Huomiot: Tuhoutunut liesi ja hieman kvartsia ja luuta tien pohjassa. Hiekkakangasta, NW-viett. törmän päällä.

Sepänmaa 1998:
Paikan ilmoittivat saviolaiset arkeologian harrastajat Jarmo Kankainen ja Eero Lientola kesäkuussa 1996. Tarkastin paikan kesäkuun 1996 lopulla. Harjukankaan harjumuodostuman koillisosassa, kohdalla jolla raviharjoituspolku laskeutuu jyrkästi muinaiselta rantatörmältä länteen, on polun laidalla, ojan leikkauksessa kivetyn lieden jäännökset. Liesi on halkaisijaltaan vajaan metrin. Pintaosistaan se on tuhoutunut, mutta näyttää pohjaltaan jossain määrin säilyneeltä. Liesi peitettiin muovilla, jonka päälle laitettiin liesikiviä ja maata painoksi.

Liedestä ylärinteeseen on polun pinnalla sekä sen molemmilla laidoilla harvakseltaan löytöjä noin 20 m:n matkalla. Joitakin kvartseja ym. talletettiin näytteeksi. Heti polun pohjoispuolella on pyöreä painanne, mahdollinen asumuspainanne, jonka etelälaita on osittain ravipolun peittämä. Tämän painanteen keskelle tehdyssä koe-kuopassa havaittiin kulttuurimaata sekä kvartsi-iskos (jätetty kuoppaan). Polun pohjois-koillispuolisella alueella n. 90 m:n tasolla olevan muinaistörmän päällä on useita muitakin enemmän tai vähemmän selviä painanteita, joista ainakin osa lienee asumuksen pohjia. Ravipolun molemmin puolin alue on hyvin säilynyt.

Paikasta n. 100 m lounaaseen on laaja alue pintaosiltaan kuorittua hiekanottoaluetta likimain samalla korkeustasolla. Myös tältä alueelta havaittiin löytöjä. Kohde lienee samaa asuinpaikkaa, mutta on kuitenkin (tässä yhteydessä) rekisiteröity eri kohteeksi (Harjukangas E). Raviharjoituspolkua runsaat 100 m itään-etelään oli pu-namultaesiintymä polun pinnassa. Esiintymä kaivettiin pelastuskaivauksena kesäkuussa 1996, jolloin se osoittautui todennäköiseksi esineettömäksi haudaksi. (Harjukangas B.)

2010: Rajaus Museoviraston muinaisjäännösrekisterin mukaan, samaan rajaukseen yhdistetty Harjukangas B:n alue. Mj-rekisterin rajausta korjattu SM-alueeksi poistamalla hiekkakuoppa alueesta.

Kartta s. 13, ilmakekuva s. 17

LAUKAA 41 HARJUKANGAS D

Mjtunnus: 410010041

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6906 414 E: 449 350 Z: 95, paikannus ± 20 m
X: 6909 310 Y: 3449 500

Tutkijat: Sepänmaa & Poutiainen 2010 inventointi, Sepänmaa T 1996 tarkastus

Löydöt: KM 29911:1, 98 g, 5 kpl, saviastianpaloja, Kankaiset, Lientola, T.S. 1996, diar. 16.12.1996, Mitat: 12 x 14 x 0 mm. sekoitteena kvartsi ja maasälpämurskaa. Väri vaalean - harmaht. ruskea. Kova poltto. Korist. kaksios. puikolla tehtyjä pain. riiveissä sekä kuoppia. Ponttisaumaa 3:ssa palassa. Hiekkakuopan reunalta. :2, 202 g, 31 kpl, saviastianpaloja, joukossa kivimurskaa (mm. vaaleanpun. maasälpää). Kovahko poltto. vaaleanruskea. korist. yhdensuuntaisia (?) kampaleimariveja (ja ilm. vaakasuoria piirtoja). :3, 165 g, 23 kpl, saviastianpaloja, sekoitteena mustia mineraalirakeita ja hiekkää. Ruskea. Kovahko poltto. Korist. nelikulm. puikolla tehtyjä painant. sekä nuora maista painannetta. :4, 29 g, 8 kpl, saviastianpaloja, sekoitteena hiekkää. Sisä- ja ulkopinnat lietettyjä. Ulkop. vaaleanrusk., muu harmaata. Korist. heikosti pain. tiheää kampaleimaa ja pyöreällä tikulla viistoon pain. painanteita. :5, 33 g, 19 kpl, saviastianpaloja. Huokoista, kevyttä, tiivistä. Ruskea. Korist. Pieniä ja suuria epämuot. kuoppia ja muita pain. Joukossa reunap., jonka reunassa kynsipainant. :6, 4 g, 1 kpl, saviastianpaloja, sek. hyvin niukasti hienoa hiekkää, huokoista. Vaal. rusk. pienestä astiasta. Korist. sik-sak -aseteltuja painanteita. :7, 26 g, 4 kpl, kvartsi-iskoksia. :8, 22 g, 80 kpl, palanutta luuta, hiekkakuopan reunalta. :9, 1 g, 2 kpl, purupihkaa, mustaa, pinnalle iskostunut ruskeaa maa-ainesta.
KM 30827, asuinpaikkalöytöjä, Timo Sepänmaa 1997, diar. 30.3.1998, koekaivaus.

Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 14.8 km etelään, Lievestuore - Laukaa tietä 9-tien risteyksestä pohjoiseen n. 6 km. Paikka on Mattilan kesäsiirtolaan kääntyvää tietä vastapäätä, risteyksestä n. 100-200 m koilliseen.

Huomiot: Sepänmaa 1996: Löydöt hiekkakuopan reunalta. Lisäksi liesien jäännöksiä. Hiekkakankaan SE-viettava laita, törmän reuna. Sepänmaa 1997: Kesällä 1996 arkeologian harrastajat Jarmo Kankainen (Laukaa, Savio) ja Eero Lientola (Jyväskylä) ilmoittivat allekirjoittaneelle löytäneensä uuden asuinpaikan Harjukankaan alueelta. Tarkastin paikan heinäkuussa 1996. Paikka on suuren hiekkakuopan koillisosassa. Hiekanotto kyseiseltä alueelta on lopetettu ja kuopan reunoja on loivennettu maisemointitarkoituksessa. Kuopan reunoilla on usean metrin turpeettomat kaistat, joista käytännössä vain pintaturve on kuorittu pois. Näiltä alueilta harrastajat olivat poimineet runsaasti keramiikkaa ja muita löytöjä. Heidän kanssaan aluetta kiertä-

essäni löytyi lisää keramiikkaa ja havaitsin muutamia osaksi tuhoutuneita liedenpohjia. Tihein löytöalue näytti olevan noin 20 x 10 m:n ala tonttirajan tienoilla. Yksittäinen keramiikan kappale ja kvartsi löytyi vielä tästä n. 150 m luoteeseen, maantiestä n. 30 m koilliseen.

Vaikka alue on hiekkakuopan suureksi osaksi tuhoamaa, on mahdollista, että suuret osat keskeistä asuinpaikka-aluetta on vielä ehjänä, sillä löydöt näyttävät keskittyvän muinaisen törmän päälle, josta laajoja alueita on vielä koskemattomana. Törmä laskee loivasti itään-kaakkoon kohti peltoja. Hiekkakuopan ja peltojen välinen alue on paikoin aivan koskemattomaa.

Inventoinnissa 2010 paikan muinaisjäännösrekisterissä ollut rajausta muutettiin niin, että nykyinen hiekkakuoppa rajattiin siitä pois. Rajausta on muuten muinaisjäännösrekisterin mukainen, eikä sitä ollut mahdollista tarkentaa enempää.

Kartta s. 13

LAUKAA 42 MAJAKAARRE

Mjtunnus: 410010042

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6906 294 E: 448 850 Z: 87, paikannus ± 30 m

X: 6909 190 Y: 3449 000

- Tutkijat: Sepänmaa T 1996 kartoitus, Sepänmaa T 1996 tarkastus
- Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 14.8 km etelään, Leppäveden itäosassa, Mattilan kesäsiirtolasta n. 400 m luoteeseen.
- Huomiot: Pyyntikuoppamaisia mahdoll. asumuspainanteita. Kuopissa havaittu selvä kulttuuririmaa. Hiekkakangas, rantavalleja.
Paikka ei kuulunut varsinaiseen tutkimusalueeseen v. 2010 mutta vilkaistiin ohimennen. Vuoden 2010 inventoinnissa paikka ennallaan, metsämaata. Rajaus mui-naisjäännösrekisterin mukaan. Ei uusia havaintoja alueelta.

Kartta s. 13

LAUKAA 43 VUONTEE JUNTULA

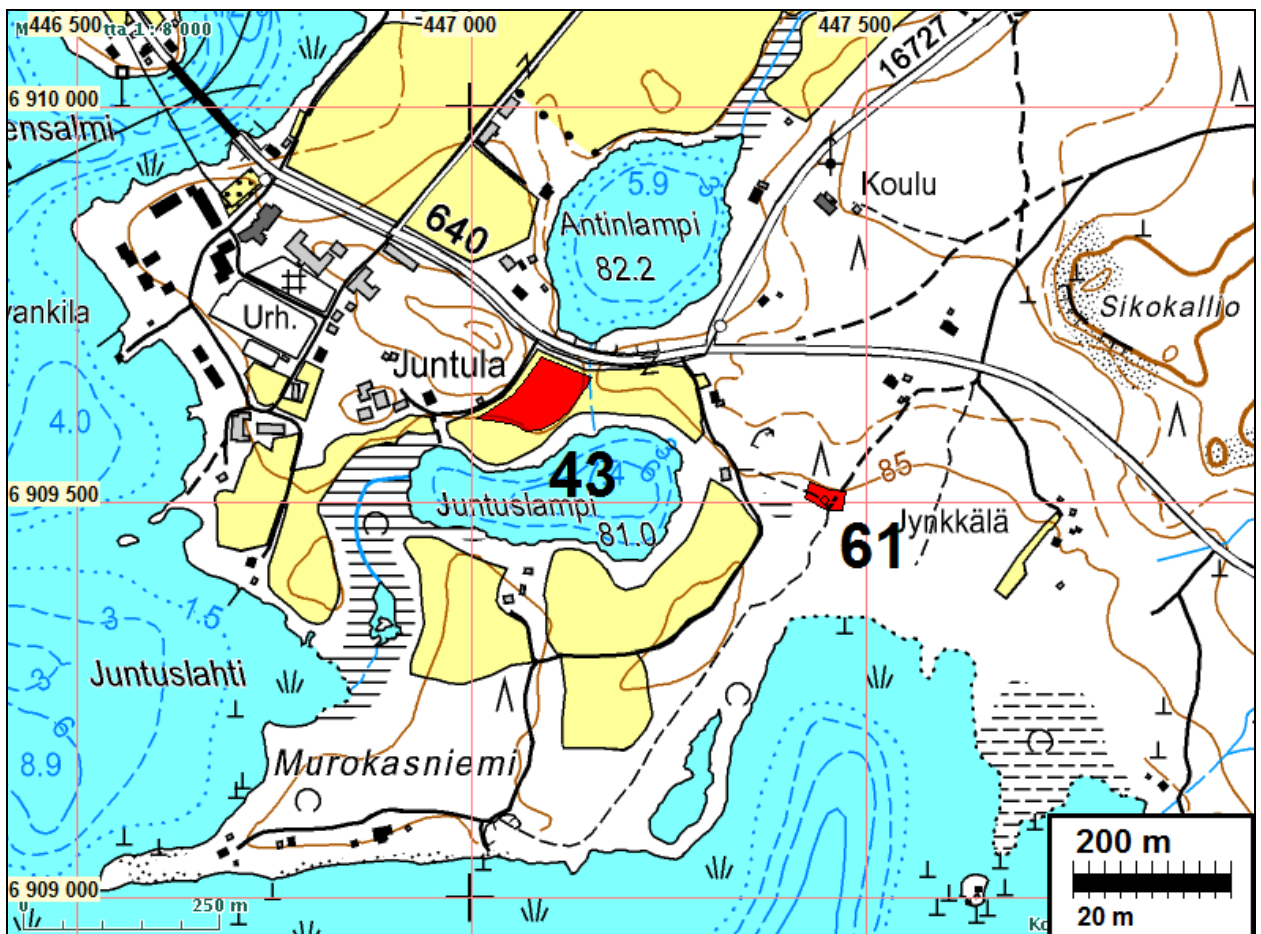
- Mjtunnus: 410010043
Rauh.lk: 2
- Ajoitus: varhaismetallikautinen
Laji: asuinpaikka
- Koordin: N: 6909 626 E: 447 082 Z: 83, paikannus ± 20 m
X: 6912 523 Y: 3447 231
- Tutkijat: Sepänmaa & Poutiainen 2010 inventointi, Katiskoski K 1986 inventointi, Sepänmaa T 1997 inventointi
- Löydöt: KM 3354:55, 1 kpl, reikäkivi, 1876, Mitat: 116 x 115 x 84 mm. pellostä.
KM 30824:1, 14 g, 2 kpl, saviastianpaloja, Eero Lientola & Timo Sepä 1997, diar. 30.3.1998, sekoitteena kivimurskaa. Ulkopinnalla tekstiilipainannetta, sisäpinnalla voimakasta naarmutusta. :2, 4 g, 4 kpl, saviastianpaloja, Suurimmassa palassa sekoitteena runsaasti asbestia ja hieman kiillettä. Seinämä 4-5 mm. Kolmessa pienemmässä palassa sekoitteena hieman asbestia, talkkia ja kiillettä..
- Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 11.3 km S, Laukaa - Lievestuore -tien varressa, sen eteläpuolella, Tarvaalan risteyksestä n. 200 m WSW ja Pernasaaren varavankilasta n. 400 m ESE.
- Huomiot: Löydöt peltokynnökseltä. KM 3354:55 aikaisempi hajalöytö. Loivasti SW viettävää hiekkapohjaista peltoa. Inv. -85/52 (hajalöytö KM 3354:55) Katiskoski 1986: Paikalla käyty 1986. Pellot olivat tuolloin nurmella. Juntulan talonväen mukaan löytö saattaisi olla peräisin talosta vajaa 400 m lounaaseen niemessä sijaitsevalta pellolta (koordinaatit n. x=6912 34, y=3449 94, z=85).
- Sepänmaa 1999:
Tarkastin Juntulan talon itäpuolella olevan pellon keväällä 1997. Mukana oli jyväs-kyläläinen arkeologian harrastaja Eero Lientola. Kynnöspelloilta löytyi muutama keramiikanpala parin aarin alueelta. Myös muutama (mutta ei runsaasti) kvartsi-iskosta havaittiin pellon pinnalla, mutta näitä ei talletettu. Laajemmin alueen peltoja ei ehditty tarkastaa. Maaperä on soransekaisista hiekkaa, alemmilla tasoilla hiesua. Kommentti: Keramiikassa on sekä tekstiili- (Sarsa/Tomitsa) että asbestisekoitteista Sär2-keramiikkaa. Nämä (sekä paikan korkeus, n. 85 m mpy) ajoittavat paikan lä-

hinnä pronssikautiseksi. Viereisestä (n. 100 m NE) Antinlammesta tehtyjen siitepölytutkimusten mukaan lammen välittömässä läheisyydessä on ollut lyhyt (n. 100 v) kaskivaihe pronssikaudella n. 1000 eKr. Mainittakoon vielä että saman tutkimuksen mukaan peltoviljely alueella näyttää alkaneen jo n. 1000 jKr. (Lähde: Vuorela et. al. 1993: Vuojärven ja Antinlammen kerrostumat Laukaan asutus- ja luonnonhistorian arkistoina. - Geological Survey of Finland, Report P 34.4.108:1-91.)

Inventointi 2010: pelto Nurmella paikalla käytässä, ei uusia havaintoja. Alkuperäiset löydöt v. 1999 pellon keskellä olevalta harjanteelta, 85 m korkeuskäyrän yläpuolelta. Muinaisjäännösrekisterin aluerajaus turhan suuri etelän suuntaan. Muutoin rajaus on arvio löytöalueen ympärille vedettynä. Koordinaatti korjattu.

Asuinpaikka pellossa.

LAUKAA 44 HARJUKANGAS E

Mjtunnus: 410010044

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6906 824 E: 449 300 Z: 90

X: 6909 720 Y: 3449 450

Tutkijat: Sepänmaa & Poutiainen 2010 inventointi, Sepänmaa T 1997 tarkastus

Löydöt: KM 30828:1, 40 g, 16 kpl, saviastianpaloja, 1997, diar. 30.3.1998, sekoitteena asbestia ja talkkia, lievästi huokoista. Joukossa reunapala, jossa reuna sisäänpäin paksunnettu sekä tasapohjaisen astian pohjapala. KJuuritulta hiekanottoalueelta. :2, 11 g, 1 kpl, kivitallta, Mitat: 33 x 29 x 10 mm. vaaleanvihreäksi patinoitunutta mustapilkkuista liusketta (klorittiliusketta?). Jäljellä hiottua teräosaa, muut pinnat murtune et ja pyöristyneet. :3, 2 g, 1 kpl, kiviesineen siru, Mitat: 30 x 13 x 4 mm. vaaleanvihreäksi patinoitunutta mustapilkkuista liusketta. Hiottua kaarevaa ja suoraa pintaa, muut pinnat murtuneita.

Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 14.4 km S, Savion Harjukankaan sorakuoppa-alueen pohjois-luoteis-laidalla, kuoritulla alueella.

Huomiot: Löydöt hiekanoton takia kuoritulta alueelta. Lähes tuhout. Hiekkakangasta. NE-viett. rinne. Liittyy kohteeseen 40.

Sepänmaa 1998:

Paikan ilmoittivat saviolaiset arkeologian harrastaja kesällä 1997. Tarkastin paikan samana kesänä.

Kyseessä on Harjukankaan hiekkakuoppa-alueen pohjoispäässä oleva pitkittäis-suunnassa SW-NE –suuntainen, 100 x 50 m laajuinen pintaosiltaan kuorittu alue. Noin 90 m:n tasolla on loivahko, mutta melko selvä muinaistörmä. Koko tällä laajalla alueella on harvakseltaan siellä täällä löytöjä sekä liesien jäännöksiä. Löydöt tuntuvat esiintyvän pesäkkeisesti ja välillä on laajoja täysin löydöttömiä alueita. Alue vaikuttaa melko syvältä kuoritulta ja asuinpaikan kerrostumista onkin enää jäljellä viimeisiä rippeitä. Vaikuttaa myös siltä, että paikka ei varsin runsaslöytöinen ole ollutkaan.

Paikka on siinä määrin tuhoutunut, että allekirjoittaneen näkemyksen mukaan sen mahdollisissa tutkimuksissa saatava hyöty ei vastaisi käytettäviä tutkimusresursseja. Paikasta n. 100 m koilliseen, raviharjoitusradan kohdalla ja ympäristössä havaittiin myös asuinpaikkaa. Kyse lienee samasta asuinpaikkavyöhykkeestä, mutta tässä yhteydessä paikat on rekisteröity eri kohteina (Harjukangas C). Paikasta n. 150 m länteen, raviharjoitusradan alla on kohde Harjukangas B.

2010: Täysin tuhoutunut paikka. Löydetty aikoinaan hiekkakuopan kuoritulta luoteisreunalta kvartseja asuinpaikan rippeiltä. Sittemmin nämä rippeetkin hävitetty. Maa-aines hiekkakuopan tältä osalta viety Lievestuoreenjärven täyttömaaksi, jossa siis todennäköisesti mukana kivikautisia löytöjä. Paikka liittyy suoraan jäljellä oleviin kohteisiin Harjukangas C ja B.

Kartta s. 13

LAUKAA 45 MAJANIEMI B

Mjtunnus: 410010045

Rauh.lk: 2

Ajoitus: varhaismetallikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6906 154 E: 448 730 Z: 84

X: 6909 050 Y: 3448 880

Tutkijat: Sepänmaa T 1997 inventointi

Löydöt: KM 30829, 4 g, 12 kpl, saviastianpaloja, Sepänmaa Timo 1997, diar. 30.3.1998, siruja. Sekoitteena kiillettä. Hyvin hauraita.koekuopasta asumuspainanteesta.

Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 14.9 km S, Savion Majakaarten itärannalla, Majaniemen tyveltä n. 100 m NE.

Huomiot: Suorak. muot. painanne n. 7 x 4 m. Löydöt koekuopista. Loivaa kangasmaastoa.

Sepänmaa 1997:

Paikka löytyi inventoidessani alueella kesällä 1997. Majakaarteessa olevalle laiturille johtavan polun pohjoispuolella, matalan muinaistörmän päällä on painanne. Painanteen itälaitaa pitkin kulkee pohjoiseen pieni polku. Painanne on pitkästäin te-

rassin suuntaisesti, pituudeltaan n. 7 m ja leveydeltään 3-4 m (vallien ulkoreunoilta mitaten), selvästi suorakaiteen muotoinen. Syvyyttä on vain parikymmentä cm. Kauempaa painannetta on hyvin vaikea erottaa, mutta läheltä katsoen se on varsin selväpiirteinen. Painannetta kiertää selvät, matalat vallit, leveydeltään 0,5 - 1 m. Painanne on tasapohjainen ja sen keskiosan tienoilla on hahmotettavissa mahdollista vallia, joka jakaa painanteen kahteen hieman erisuuruiseen puoliskoon. Tein painanteen eteläosaan kaksi koepistoa (n. 30 x 30 cm). Toisesta ei tullut löytöjä, mutta puhtaana, huuhtoutuneen hiekkakerroksen alla n. 20 cm:n syvyydessä oli no-kihappuja sisältävää kerrosta. Toisesta koepistosta löytyi joukko saviastianpaloja heti pintaturpeen alta aina n. 10 cm:n syvyyteen. Tässäkin maa oli huuhtoutunutta hiekkaa, mutta sisälsi joitakin hiilihappuja. Painanne vaikuttaa kaiken kaikkiaan erittäin hyvin säilyneeltä. Ympäristö on ulkoilualuetta (Mattilan kesäsiirtola) ja varsin hyvin säilynyttä. (Kommentti: Löytynyt keramiikka oli hyvin pieninä hauraina murusina. Varmaa määrittystä näistä ei voi tehdä, mutta sekoitteen ja muun "olemuksen" perusteella kyseessä on varhaismetallikautinen, lähinnä tekstiilikeraamista perinnettä edustava keramiikka. Tähän viittaa myös paikan korkeus. Kyseisen ikäiset asumuspainanteet ovat hyvin harvinaisia. Koepistoissa ollut huuhtoutunut hiekka voisi ehkä viitata varhaismetallikautiseen transgressioon alueella.

Vuoden 2010 inventoinnissa paikkaa ei katsottu tarkemmin - tutkimusalueen ulkopuolella. Paikan muinaisjäännösrekisterissä oleva rajaus kuitenkin korjattu alkupe- räiseksi. Paikka ei ulotu rantahietikolle vaan sen itäpuolella olevan törmän päälle.

Kartta s. 13

LAUKAA 46 VARSANKORPI

Mjtunnus: 410010046

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6905 904 E: 450 949 Z: 101, paikannus ± 30 m

X: 6908 800 Y: 3451 100

Tutkijat: Sepänmaa & Poutiainen 2010 inventointi, Sepänmaa T 1997 inventointi

Löydöt: KM 30830, 13 g, 2 kpl, kvartsi-iskoksia, Sepänmaa Timo 1997, diar. 30.3.1998, hakkuualueelta laikutusvaoista.

Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 15.7 km S, Saviolta Puttolaan johtavan tien var- ressa, risteyksestä n. 1 km itäkoilliseen, tien kaakkoispuolella.

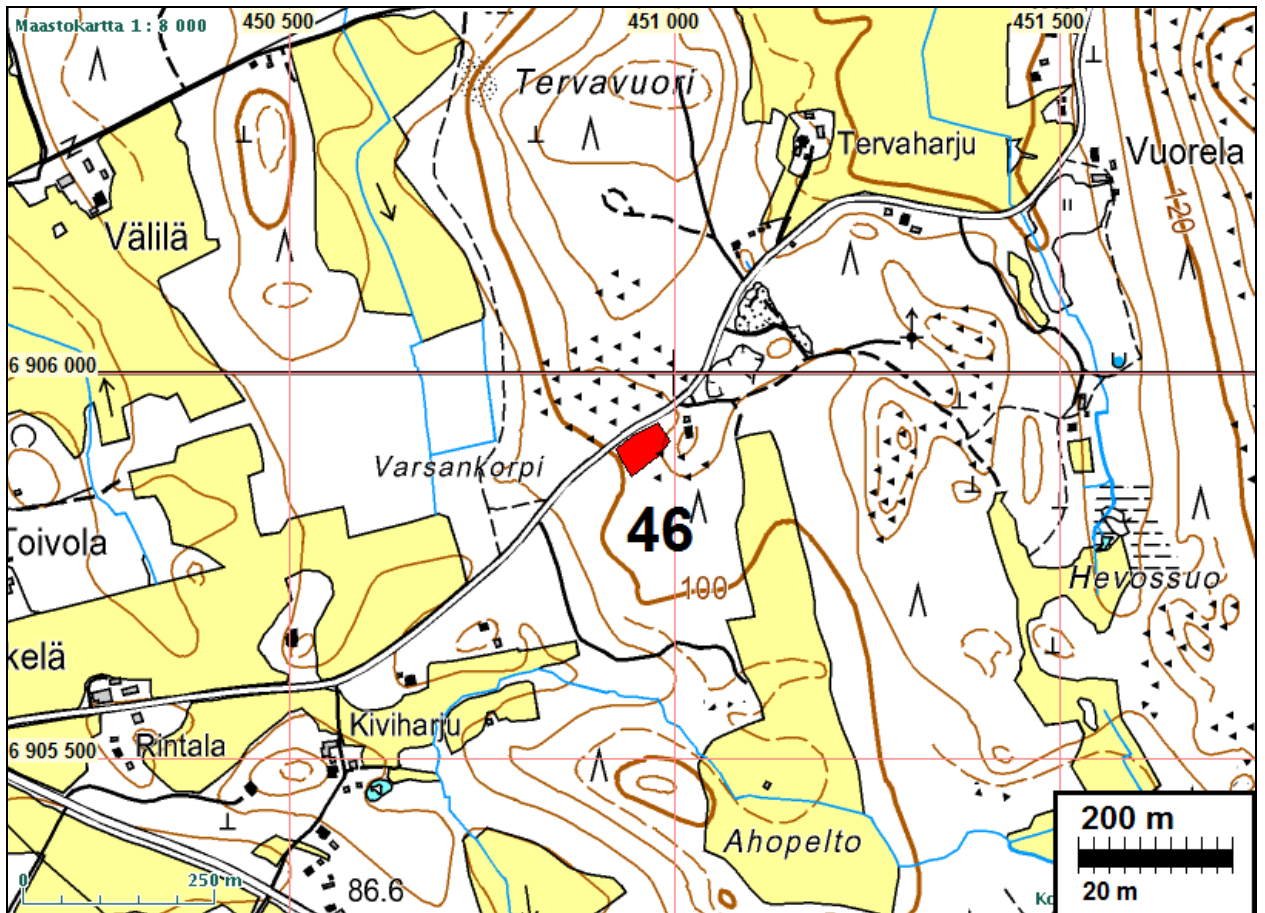
Huomiot: Löydöt äestetyltä hakkuuaukealta. W-viittävä rinne. Louhikkoista moreenimaata, hiekkaa lajittuneena.

Sepänmaa 2000:

Paikka löytyi kesällä 1997 allekirjoittaneen kulkiessa paikan ohi. Saviolta Puttolaan johtavan tien kaakkoispuolella on hakkuuaukea, joka on maaperältään lähinnä ki- vikkoa. Kuitenkin noin 103-104 m:n korkeustasolla on rantavoimien (?) tasoittamaa aluetta, jossa suurien kivien lisäksi on lajittunutta hienoa hiekkaa. Tätä aluetta on muutaman aarin verran. Alueella olevissa äestysvaoissa todettiin melko runsaasti

kvartsi-iskoksia sekä jonkin verran ilmeisesti palaneita kiviä. Iskoksia otettiin talteen 2 kappaletta. Paikka on ilmaisen suppea-alainen. Laikutuksesta huolimatta ehjääkin kulttuurikerrosta on jäljellä.

Inventointi 2010: Nyt paikalla nuori ja tiheä metsä. Ei uusia havaintoja. Rajaus muinaisjäännösrekisterin mukainejn, hieman tarkennettuna maastohavaintojen perusteella (pois pihamaa, sekä kaakon kivikko)

Asuinpaikka tien takana metsässä

LAUKAA 61 JUNTULA B

Mjtunnus:

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivekautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6909 502 E: 447 450 Z: 84
X: 6912 400 Y: 3447 600

Tutkijat: Sepänmaa T 2001 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 11.5 km S

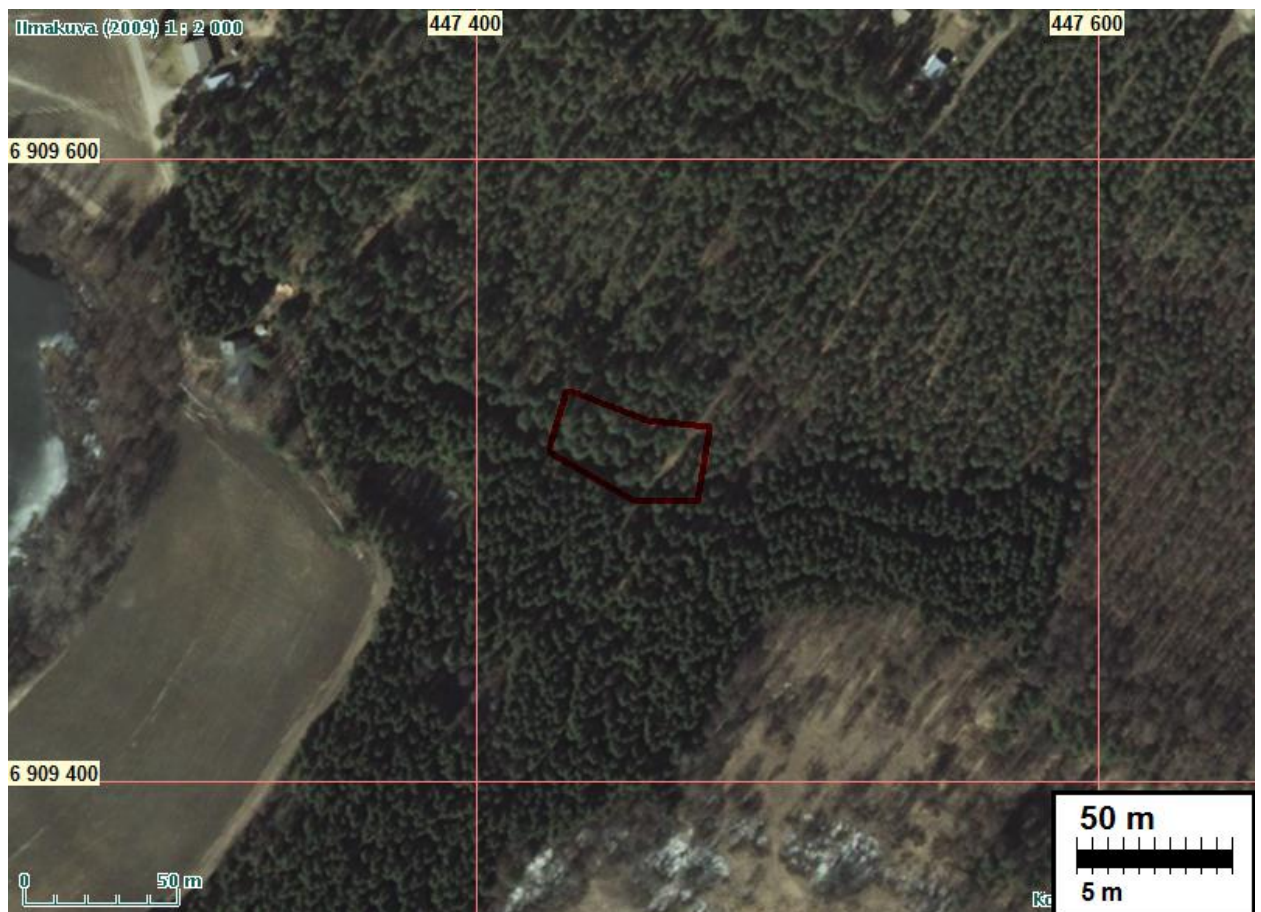
Huomiot: Sepänmaa 2001:
Kaksi matalaa pientä (halk. 3 m) painannetta (kivekautista asumuspainannetta?).
Löydöt näihin tehdyistä koekuopista. Löydöt saviastian paloja (ei tarkemmin tunnistettavia) ja kvartsi-iskoksia.

Inventoinnissa 2010 paikka ennallaan. Paikan rajaus on arvio. Ei uusia havaintoja.

Kartta s. 22

Asuinpaikka tieuran vas. puolella.

LAUKAA 62 MUORINMÄKI

Mjtunnus:

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivistinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6911 382 E: 449 060 Z: 91
X: 6914 280 Y: 3449 210

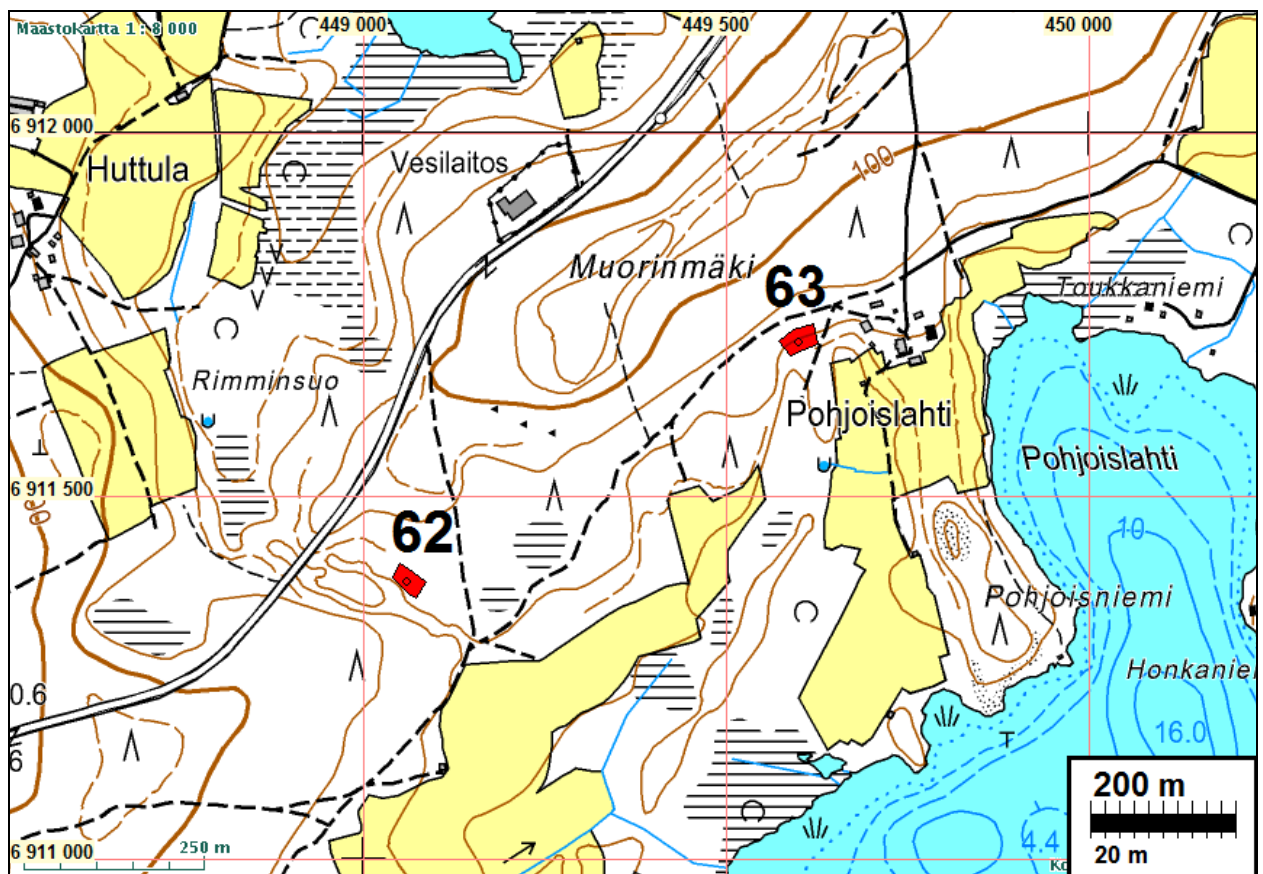
Tutkijat: Sepänmaa T 2001 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 9.9 km S

Huomiot: Hiekkakangasta. Muinaisen kapean uoman salmessa, sen NE-rannalla. Yhdestä koekuopasta kvartsi-iskoksia. Rajaus on arvio. Paikka ennallaan. Ei lisähavaintoja paikasta eikä lähialueelta (jonne koekuoppia) v. 2010.

Asuinpaikkaa kuvan alalla

LAUKAA 63 POHJOISLAHTI

Mjtnnus:

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivistinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6911 712 E: 449 600 Z: 90

X: 6914 610 Y: 3449 750

Tutkijat: Sepänmaa T 2001 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 9.8 km S

Huomiot: Hiekkakangasta. Mahdollinen asumuspainanne, koko 6 x 10 m. SSE-viettävän törmän päällä. Painanteeseen tehdyssä koekuopassa selvä kulttuurikerros - likamaata, jossa kvartseja ja palanutta luuta. Sen ympäristöstä ei havaintoja v. 2001 eikä myöskään 2010. Paikka on ennallaan. Rajaus arvio painanteen ympärillä.

Kartta s. 29

Asuinpaikka törmän päällä

LAUKAA 67 SAVIO VANHAPAIKKA

Mjtnnus: 1000005519

Rauh.lk: 2

Ajoitus: historiallinen

Laji: asuinpaikka: kylätontti

Koordin: N: 6905 543 E: 449 366 Z: 100

X: 6908 439 Y: 3449 516

Tutkijat: Kumpulainen 2004 inventointi, Sepänmaa & Poutiainen 2010 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 15,67 km etelään.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Kohde käsittää 1700-luvulla autoituneen pihapiirin, jonka kaikki rakenteet ovat koskemattomia. Suunnilleen 7 m x 14 m kokoisesta "päärakennuksesta" on jäljellä noin 0,7 m korkeiset perustukset. Pihapiirissä on mahdollisesti kaksi aitan paikkaa, viisi kellaria ja kaksi tunnistamattomien rakennusten pohjaa. Kellarit ovat noin 1,5 m syviä ja muilta mitoiltaan 2,5 - 3 m x 4 - 5 m.

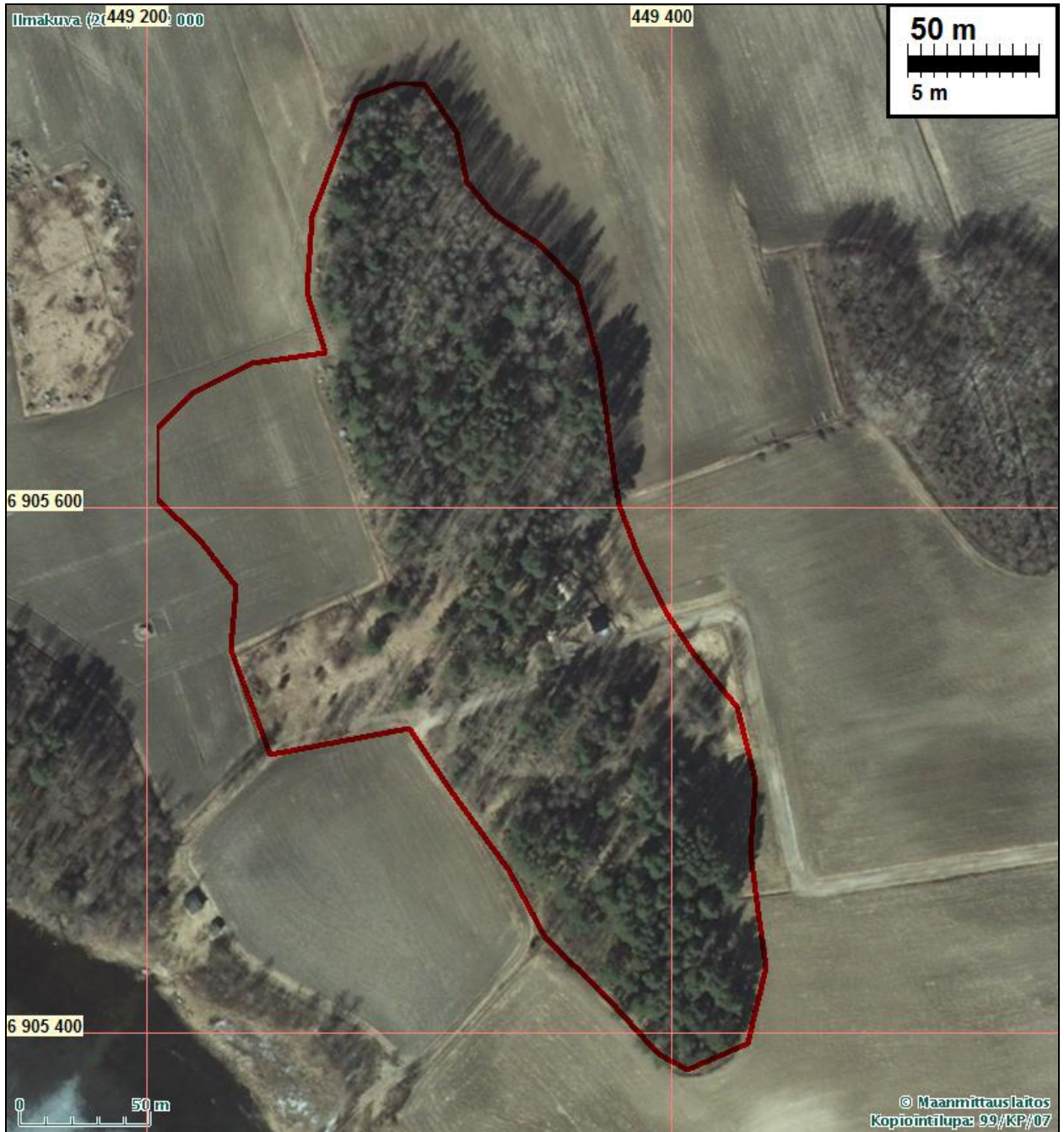
Paikka muinaisjäännösrekisterissä nimellä Savio Iso-Oksala. Paikka tunnetaan yleisesti paikkakunnalla nimellä "Vanhapaikka". Oksalan talo vain yksi neljästä paikalla ennen isojakoa sijainneesta talosta, joskin alkuperäinen 1500-luvulla asutettu talo. Ehdotan paikan nimen muuttamista "Vanhapaikka" -nimiseksi.

Vain pieni nipukka kylätontin pohjoispäästä kuului inventointialueeseen 2010. Kuitenkin paikkaa tarkasteltiin hieman laajemmin.

1785 kartalla (mitattu, piirretty 1814) harjanteella neljä taloa, erillisillä tonteilla. Alue kauttaaltaan sellaista, että varhaisempia talonpaikkoja voi sijaita lähes missä tahansa. 1700-luvun loppua vanhempi - ehkä alkuperäinen 1500-luvun - Oksalan talon paikka voisi sijaita pellolla harjanteen pohjoisosan länsipuolella ja 1785 Oksalan talonpaikan (joka harjanteen keskivaiheelta länteen kurrottuvassa "nipukassa") pohjois-luoteispuolella. Paikalta on paikallisten harrastajien tekemiä löytöjä sekä Timo Sepänmaan silmänvaraisia havaintoja jotka viittaavat vanhaan talotonttiin. Tämä alue on syytä ottaa myös muinaisjäännösalueeseen. Koko kylämäki on muinaisjäännösalue. Sen eteläpuolella pellossa esihistoriallinen asuinpaikka nro 38. Muinaisjäännösrekisterin rajausta laajennettu mäen pohjoisosan länsipuoliselle pelolle.

Kartta s. 16

LAUKAA 68 LAPINLAMPI 1

Mjtunnus:

Rauh.lk: 2

Ajoitus: historiallinen
Laji: valmistus: hiilimiilu

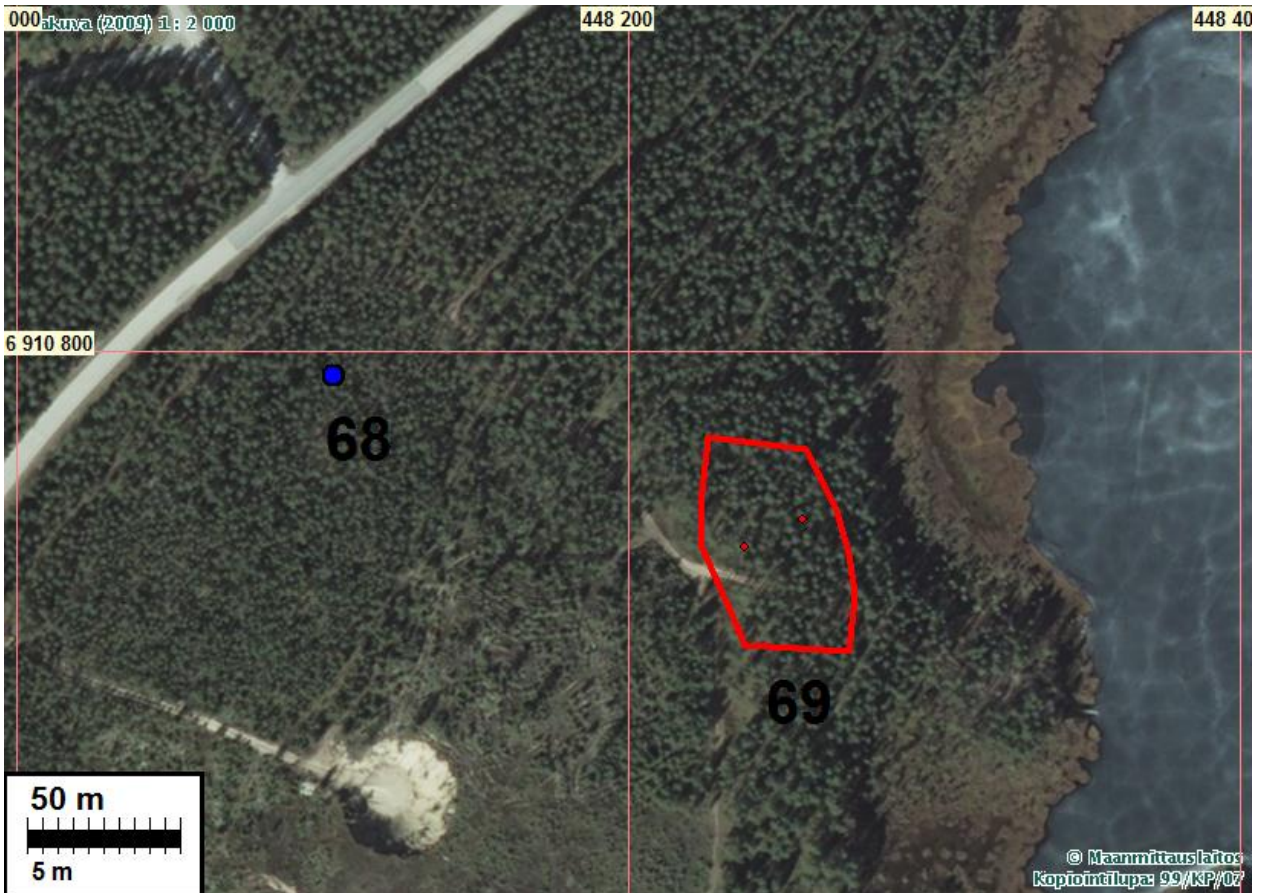
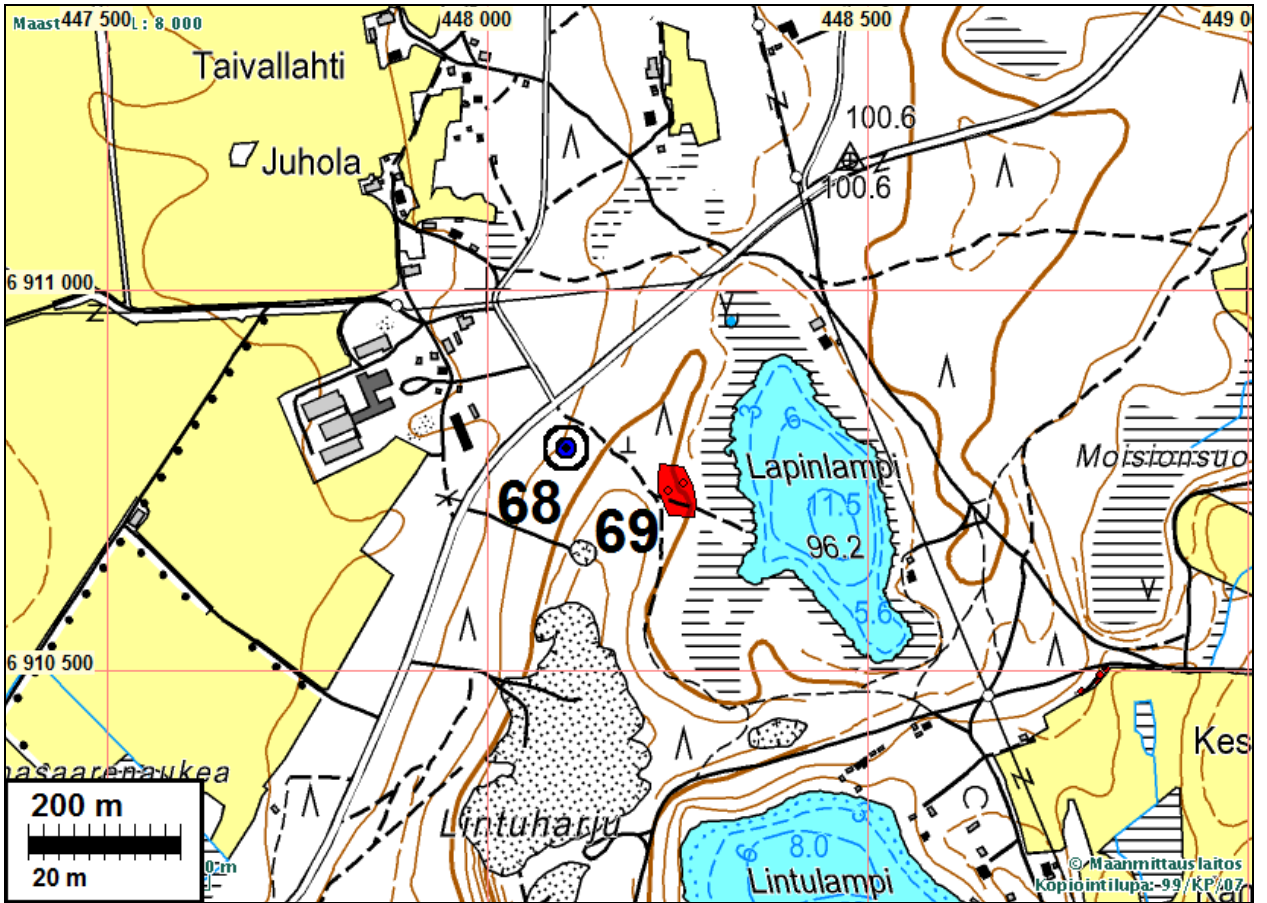
Koordin: N: 6910 792 E: 448 104 Z: 96 ±1 m
X: 6913 690 Y: 3448 254

Tutkijat: Sepänmaa & Poutiainen 2010 inventointi

- Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 10,27 km etelään, Savion Lapinlammesta 230 m länteen, mt. 16727:stä 60 m kaakkoon, metsäisessä rinteessä.
- Huomiot: Paikalla on hiilihauta jossa matalat vallit, halkaisija n. 4 m ja syvyys 0,7 m. Ehjä.

Hiilihaudan jäänteet

LAUKAA 69 LAPINLAMPI 2

Mjtunnus:

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivilautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6910 740 E: 448 250 Z: 100 ±1 m

X: 6913 638 Y: 3448 400

Tutkijat: Sepänmaa & Poutiainen 2010 inventointi

Löydöt: KM 38419:1, 6 kpl, kvartsi-iskoksia, Sepänmaa & Poutiainen 2010, Joukossa yksi ydin. Koekuopista. :2, 1 kpl, palanutta luuta, koekuopista.

Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 10,35 km etelään, Savion Lapinlammen pohjoispään länsipuolella.

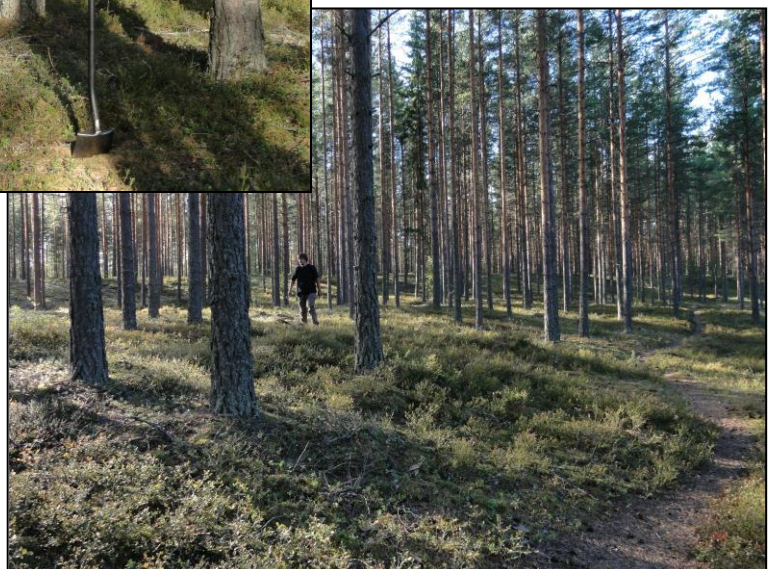
Huomiot: Kahdesta vierekkäinen tehdystä koekuopasta 4 kvartsi-iskoksta ja 1 palaneen luun fragmentti. Näistä n. 10 m länteen tehdystä koekuopasta löytyi kv.ydin ja -iskos. Paikalla N-S-suuntainen muinainen rantaterassi. Maaperä karkeaa hiekkaa. Teimme aivan löytökohtien läheisyyteen lukuisia koekuoppia, lisäksi etelään ja pohjoiseen n. 200 m matkalla kaikkiaan kymmeniä koekuoppia. Ei mitään muita havaintoja. Ilmeisesti suppea-alainen paikka Muinais-Päijänteen korkeimman rannan (n. 5000 eKr.) äärellä. Rajaus on kuitenkin topografian perusteella tehty.

Kartta ja ilmakeku s. 35

Asuinpaikkaa, taustalla Lapinlampi

Oik: asuinpaikan maastoa

LAUKAA 70 MOISIONSUO

Mjtunnus:

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6910 488 E: 448 802 Z: 94 ±1 m

X: 6913 386 Y: 3448 952

Tutkijat: Sepänmaa & Poutiainen 2010 inventointi

Löydöt: KM 38420:1 palanutta luuta, Sepänmaa & Poutiainen 2010. :2, kvartsi-iskoksia.

Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 10,71 km etelään, Savion Lapinlammen kaakkoispuolella 240 m, Keskisen talosta 360 m länteen, metsän reunassa.

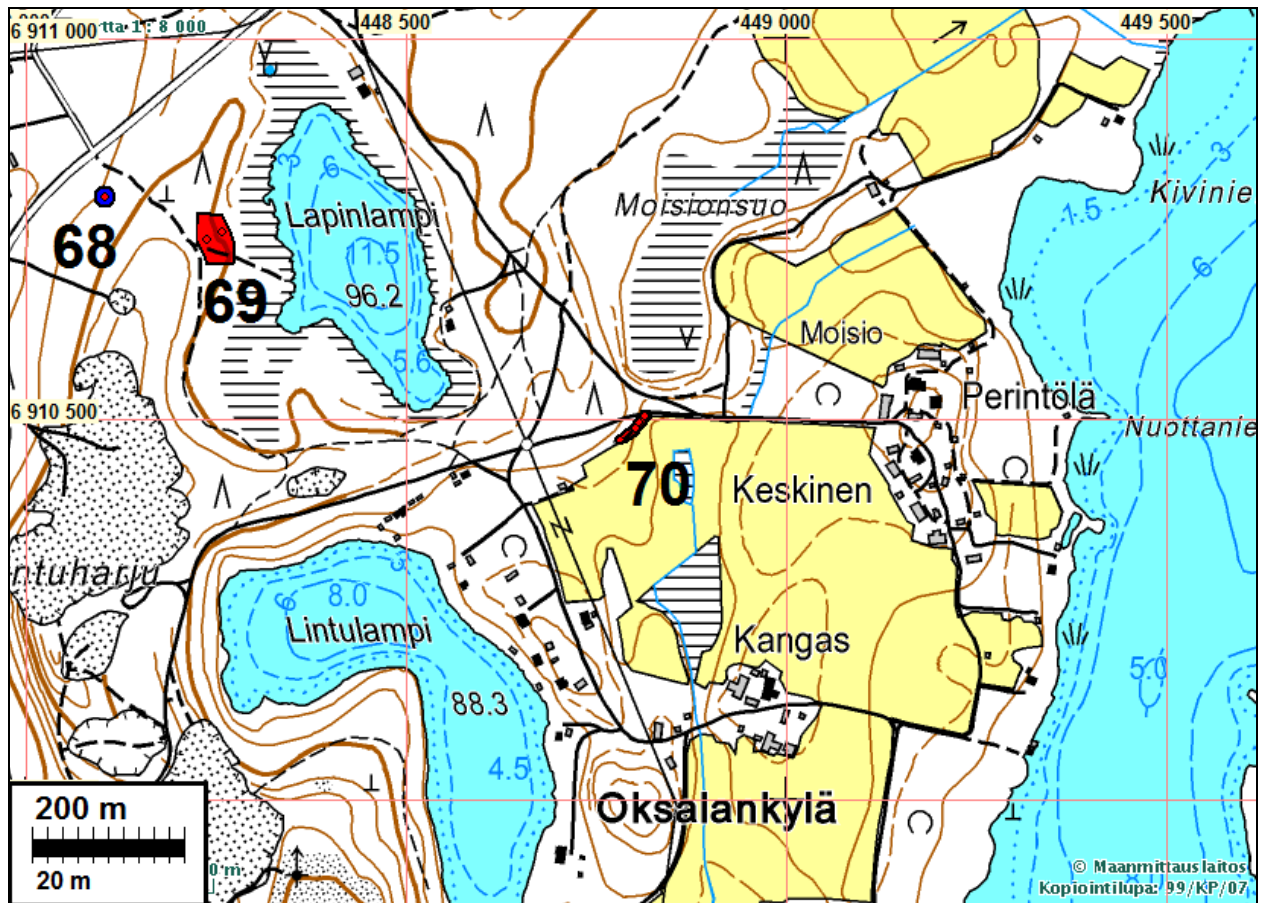
Huomiot: Länteen ja lounaiseen viettävän hiekkakankaan reunaa, metsän ja pellon välisellä kärrypolulla. Löydöt kärrypolun pinnasta ja leikkauksista. Metsänpuolisessa (länsi-) leikkauksessa rykelmä palaneita kiviä, näiden kohdalta kpl palanutta luuta. Metri tästä metsän suuntaan tehdystä ehjästä maaperästä koekuopasta runsaasti palaneita kiviä (irrallaan maan seassa, eivät muodostaneet ehjää liettä). Polun pinnasta ja pellon puoleisesta leikkauksesta muutama kv. ja palaneita luita. Heti pellon puolelle on n. 2 m:n pudotus (ehkä vanhaa hiekanottoa tai hiekat vain on levitelty aikojen saatossa pellolle). Metsän puolella runsaasti erikokoisia vanhoja kuopanteita (hiekanottoa ja ehkä muutakin), ehjää aluetta lienee kaiken kaikkiaan hyvin vähän jäljellä. Siis: kivik. asuinpaikan rippeet, ehjää aluetta tuskin muutamaa kymmentä neliötä enempää jäljellä.. (löytöpaikasta n. muutama kymmentä m. SW on vanha pieni hiekkakuoppa, jonka N-leikkauksessa oli parin metrin matkalla voimakkaan punaista maata (palanutta?). Viereen tehtiin koekuoppa josta ei löytöjä. Rajaus on arvio.

asuinpaikan rippeitä penkereen päällä

Löytöjä pellon reunan hiekkapenkereestä.

LAUKAA 71 LINTUHARJU

Mjtunnus:

Rauh.lk: 2

Ajoitus: historiallinen

Laji: valmistus: hiilimiilu

Koordin: N: 6910 035 E: 447 967 Z: 96 ±1 m

X: 6912 932 Y: 3448 117

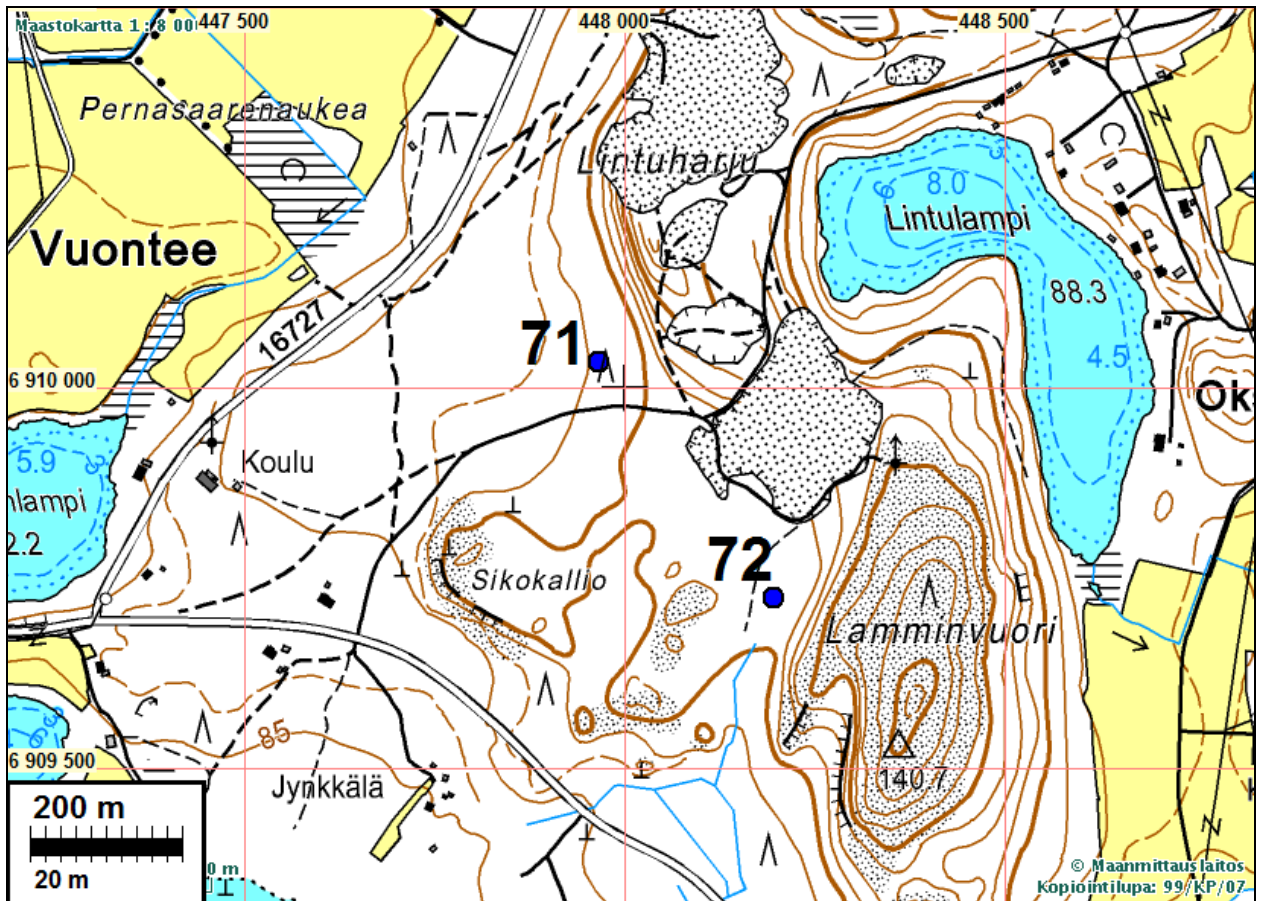
Tutkijat: Sepänmaa & Poutiainen 2010 inventointi

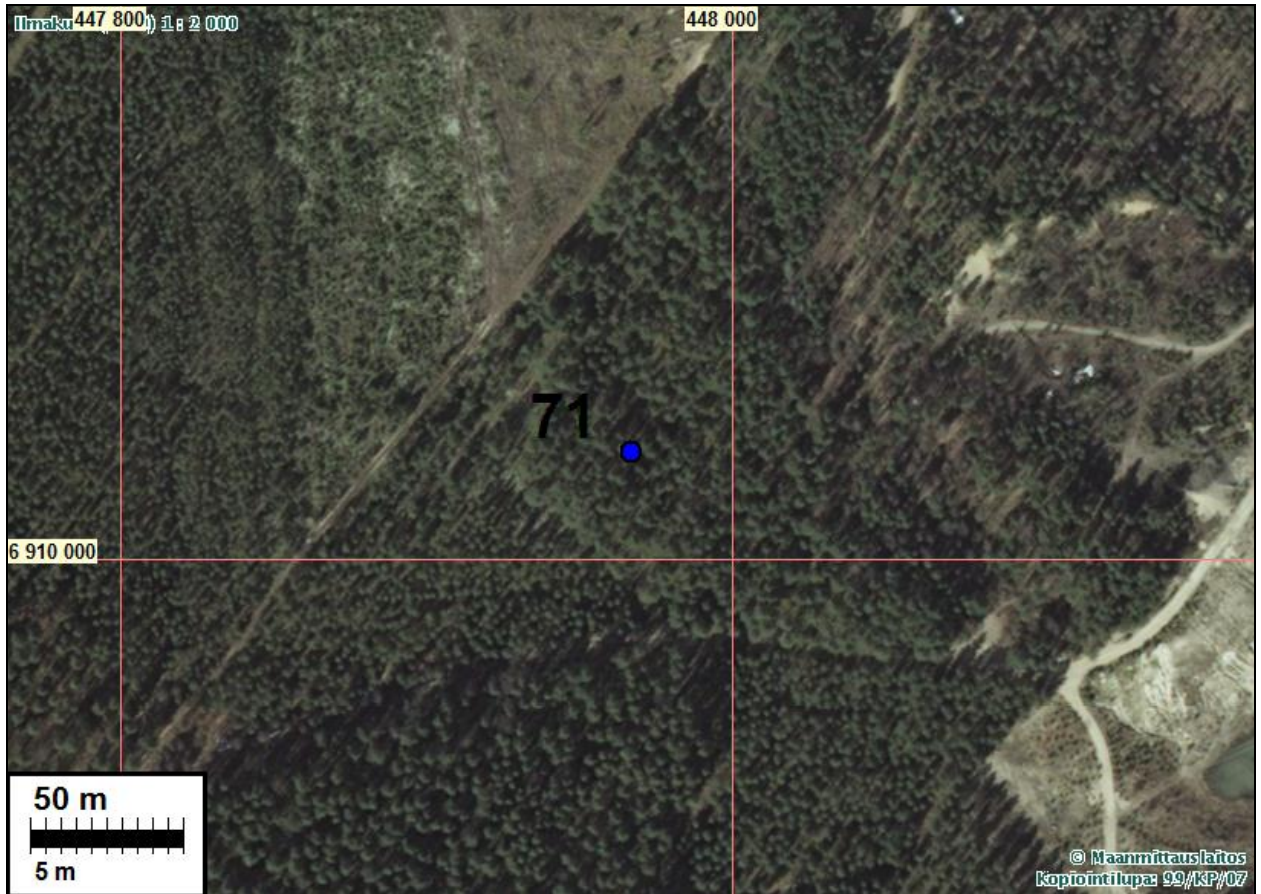
Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 11,00 km etelään.

Huomiot: Paikalla on metsämaastossa ehjä pieni hiilihauta, halkaisija n. 2 m. Pohjalla runsaasti hiiltä ja kekäleitä.

Matala miilukuoppa kuvan keskellä.

LAUKAA 72 LAMMINVUORI

Mjtunnus:

Rauh.lk: 2

Ajoitus: historiallinen

Laji: valmistus: tervahauta

Koordin: N: 6909 724 E: 448 198 Z: 102 ±1 m
X: 6912 621 Y: 3448 348

Tutkijat: Sepänmaa & Poutiainen 2010 inventointi

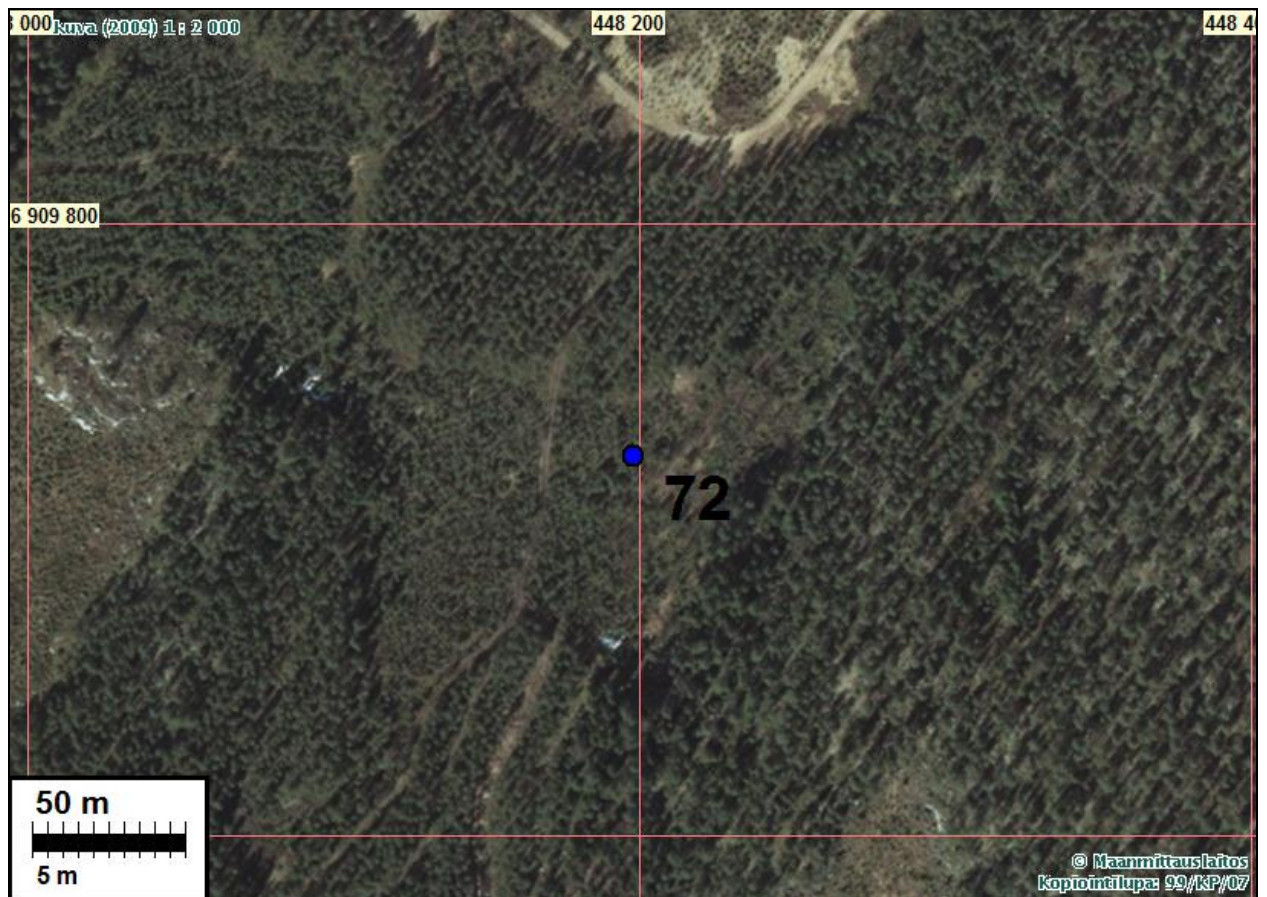
Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 11,34 km etelään.

Huomiot: Paikalla on metsämaastoissa ehjä rännillinen tervahauta, koko: halkaisija 7 m ja syvyys n. 1,5 m, vallit.

Kartta s. 40

Miilukuoppa kuvan keskellä. Lapio kuopassa.

LAUKAA 74 KOTALAMPI

Mjtunnus:

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6907 368 E: 452 158 Z: 101 ±1 m
X: 6910 264 Y: 3452 309

Tutkijat: Sepänmaa & Poutiainen 2010 inventointi

Löydöt: KM 38421:1, palanutta luuta, Sepänmaa & Poutiainen 2010, koekuopasta. :2, 4 g, 2 kpl, kvartsi-iskoksia, koekuopasta.

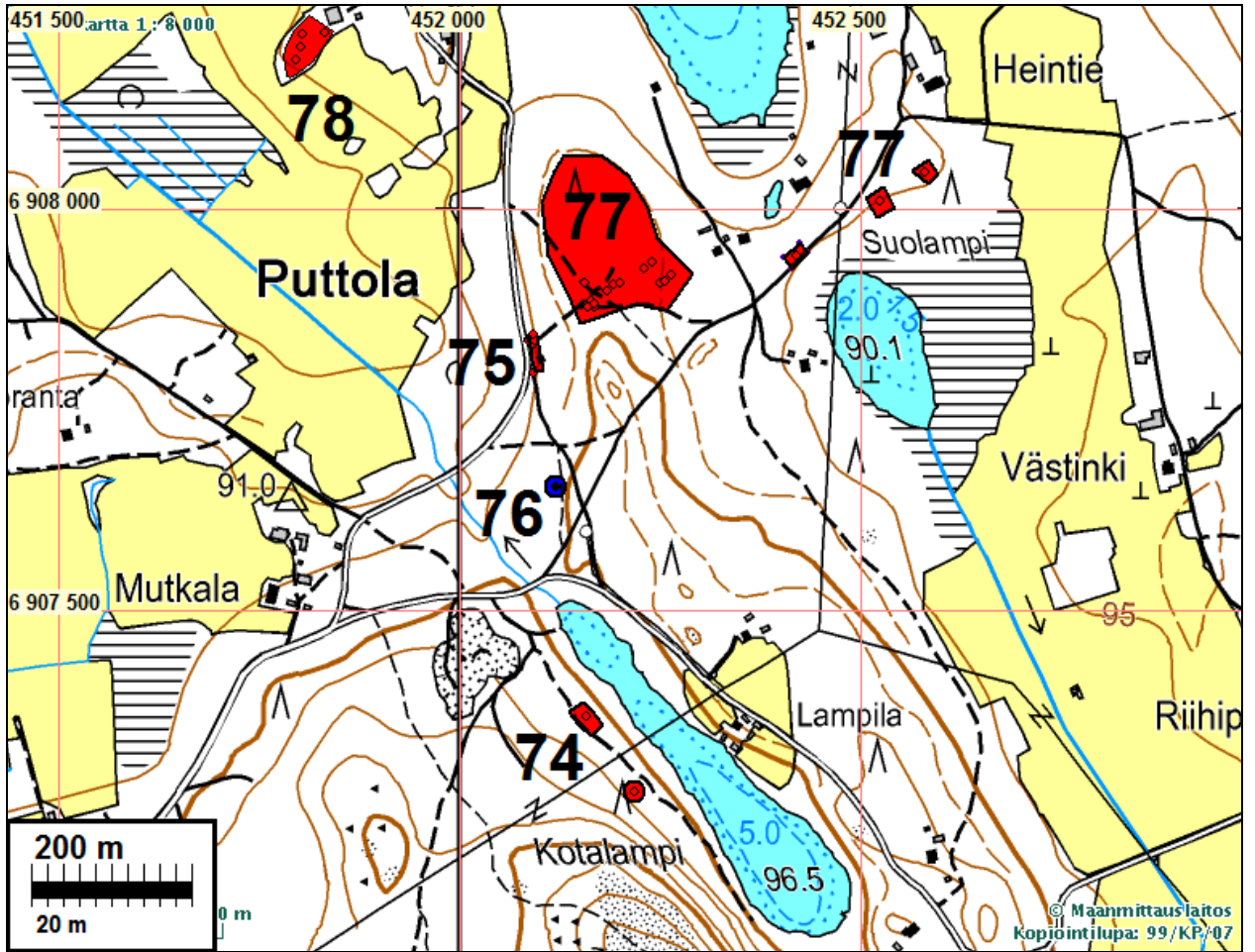
Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 14,75 km etelään, Savion länsiosassa olevan Kotalammen pohjoisosan länsipuolella.

Huomiot: Kotalammen lounaisrannalla, muinaisen rantatörmän päällä on noin neli - viisimet-
rinen pyöreähkö painanne, jossa ei reunavalleja havaittavissa. Ilmeisesti kivikauti-
nen asumuspainanne. Paikalle tehtiin useita koekuoppia, joista useimmissa oli näh-
tävissä kulttuurikerrokselta vaikuttava kerros parin kolmenkymmenen sentin syvyy-
teen, mutta vain yhdessä oli runsaasti palanutta luunmuruja. Tästä paikasta 107 m
kaakkoon, samaiselta törmältä löytyi koekuopasta pari kvartsi-iskosta, mutta muu-
tamasta sen viereen ja lähelle tehdyistä koekuopista ei mitään. Asuinpaikan rajaus
on arvio rannan suunnassa. Kvartsinlöytöpaikkaa ei ole rajauksessa huomioitu.

Asuinpaikan maastoa. Lapiro matalan painanteen keskellä, josta löytöjä.

LAUKAA 75 PUTTOLA 1

Mjtunnus:

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6907 832 E: 452 088 Z: 94 ±1 m
X: 6910 728 Y: 3452 239

Tutkijat: Sepänmaa & Poutiainen 2010 inventointi

Löydöt: KM 38422:1 kvartsi-iskoksia, Sepänmaa & Poutiainen 2010. :2 saviastian paloja, pieniä muruja.

Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 14,30 km etelään, Savion länsiosassa , Puttolas-
sa, Mutkalan talosta 440 m koilliseen, tien itäreunalla.

Huomiot: Tien leikkauksessa on palanutta kiveä, kvartsi-iskoksia ja keramiikkamurusia pa-
rinkymmenen metrin matkalla. Lisäksi yksi palaneen luun fragmentti pari kymmentä
metriä yhtenäisestä löytöalueesta etelään. Tie lienee leikannut ja tuhonnut suuren
osan asuinpaikasta. Asuinpaikkatormällä, tien itäpuolella on vanhaa hiekkakuoppaa
ja kaivantoa, jotka edelleen tuhonneet kohdetta. Asuinpaikan kaakkoislaidalla kuu-
luu olleen (maanomist. Naaranlahden isännän mukaan) kauppa josta nyt ei jäljellä
selviä jälkiä. Asuinpaikka on suureksi osaksi mennyttä, mutta rippeitä on jäljellä.

Kartta s. 44

Asuinpaikkaa tien oik. puolella.

Löytöjä tien ojan leikkauksesta.

LAUKAA 76 PUTTOLA 2

Mjtunnus:

Rauh.lk: 2

Ajoitus: historiallinen

Laji: valmistus: hiilimiilu

Koordin: N: 6907 656 E: 452 120 Z: 99 ±1 m

X: 6910 552 Y: 3452 271

- Tutkijat: Sepänmaa & Poutiainen 2010 inventointi
- Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 14,30 km etelään, Kotalammen pohjoispuolella 140 m.
- Huomiot: Paikalla, metsämaastossa, on ehjä hiilimiilun pohja. Kyseessä saattaa olla myös laskurännitön (ja siten vanha) pieni tervahauta. Halkaisija 6 m, suppilomainen kuoppa jossa vallit. Runsaasti hiiltä ja nokea pohjalla ja sisäseinämissä.

Kartta s. 44

Hiilimiilu tien kupeessa. Miilukuoppa jota reunustaa vallit. Pohjalla hiiltä ja nokea.

LAUKAA 77 PUTTOLA HAUTAKANGAS

Mjtunnus:

Rauh.lk: 2

Ajoitus: esihistoriallinen

Laji: pyynti: pyyntikuoppa

Koordin: N: 6907 910 E: 452 196 Z: 97 ±1 m

X: 6910 806 Y: 3452 347

Tutkijat: Sepänmaa & Poutiainen 2010 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 14,27 km etelään, Suolammen länsi- ja pohjoispuolella olevalla mäellä.

Huomiot: Paikalla on ehjä pyyntikuoppahangas metsämaastossa. Paikka tunnetaan nimellä Hautakangas. Havaitsimme alueella toistakymmentä kuoppaa. Kuoppien koekuopitusten ja kairausten perusteella ainakin suurin osa kuopista on muita kuin miiluja. Muutamassa kuopassa oli ohut hiilikkerros, mutta yllättävän vähäinen ollakseen miilun. Ehkä joitain kuoppia on käytetty sekund. miiluinä. Keittokuopan mahdollisuus on myös olemassa. Kuopparykelmästä sata parisataa metriä itään on muutama vastaavanlainen kuoppa. Aivan ilmeisesti kuuluvat samaan kokonaisuuteen, mutta välissä on kuopatonta aluetta (tosin osaksi rakennettua).

Myöhemmin Naaranlahden isäntä kertoi, että hän oli havainnut pyyntikuoppia myös hankaan länsiosan pohjoispuolella, harjanteen pohjoiskärjen alueella. Se alue kasvoi nyt sankkaa, nuorta vesakkoa, jossa emme havaintoja voineet tehdä. Muinaisjäännösrajaus sisältää myös tämän vesakon.

Paikan itäpuolella sijaitsevan Heintien talon pellostä kerrotaan löydetyn kiviesineitä (Katiskoksi 1986).

Kuoppien koordinaatit:

N 6907908 E 452156, X 6910805 Y 3452308, PYYNTIK. halk 5 m
 N 6907899 E 452184, X 6910796 Y 3452335, PYYNTIK. halk 4 m
 N 6907906 E 452193, X 6910803 Y 3452344, MIILU/PYYNTIK. halk 4 m
 N 6907887 E 452163, X 6910783 Y 3452314, PYYNTIK halk 4 m
 N 6907883 E 452169, X 6910779 Y 3452321, PYYNTIK halk 4 m
 N 6907933 E 452239, X 6910830 Y 3452390, PYYNTIK halk 5 m
 N 6907908 E 452200, X 6910805 Y 3452352, PYYNTIK/MIILU halk 4 m
 N 6907877 E 452168, X 6910774 Y 3452319, PYYNTIK epäm.
 N 6907925 E 452230, X 6910822 Y 3452382, PYYNTIK halk 5 m
 N 6907908 E 452250, X 6910805 Y 3452402, PYYNTIK epäm. halk. 4 m
 N 6907909 E 452256, X 6910806 Y 3452407, PYYNTIK halk 4 m
 N 6907917 E 452265, X 6910814 Y 3452417, PYYNTIK matala halk 5 m
 N 6908045 E 452581, X 6910942 Y 3452733, PYYNTIK halk 4 m
 N 6908011 E 452525, X 6910908 Y 3452677, PYYNTIK halk 5 m
 N 6907943 E 452419, X 6910840 Y 3452570, PYYNTIK koko 3x4 m
 N 6907877 E 452161, X 6910773 Y 3452313, PYYNTIK matala halk 3 m

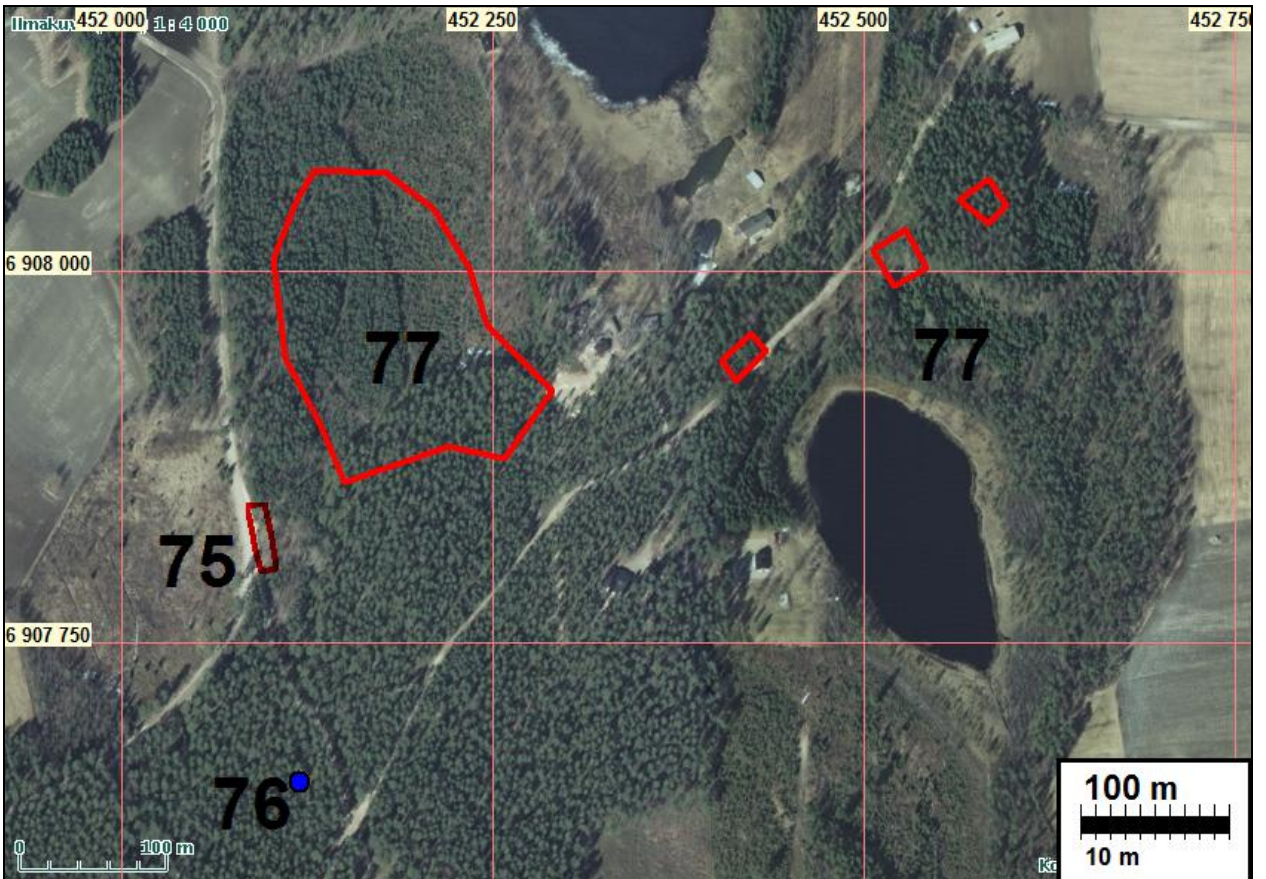
Kartta s. 44

Pyyntikuoppa T. Sepänmaan vas. puolella.

Pyyntikuoppia

LAUKAA 78 PUTTOLA NAARANLAHTI

Mjtunnus: 2

Rauh.lk: 2

Ajoitus: historiallinen

Laji: asuinpaikka: kylätontti

Koordi: N: 6908 208 E: 451 798 Z: 97 ±1 m

X: 6911 105 Y: 3451 949

Tutkijat: Sepänmaa & Poutiainen 2010 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 13,84 km etelään.

Huomiot: Yhden talon arkeologisoitunut kohde. Erittäin hyvin säilynyt ja suojelemisen arvoisen 1700-luvun yksittäistalon paikka. Talo on Naaranlahden isännän mukaan perustettu paikalle joskus 1700-luvulla ja siirretty nykyiselle paikalle joskus 1800-luvulla.

Havaitsimme alueella kaksi selvää kiuasta (talon perustat ympärillä), useita enemmän tai vähemmän selviä kiukaattomia rakennuksen perustoja sekä ilm. kaivonpaikan. Paikka on kuusimetsää, lähes ilman aluskasvillisuutta (paitsi sammalta). Paikka on hieno ja hyvin säilynyt esimerkki alueen 1700-luvun asutuksesta ja niiden jäänteistä.

Kartta s. 44

Ote 1785 kartasta (E41 5/2). Talotontti ympyröity sen päälle.

Vanhan talotontin autoitunutta maastoa. Keskikuvassa kiukaan jäänteet.

